

10è Premi de narrativa curta per Internet Tinet (Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2006)

Sopa instantània *i altres contes*

NARRATIVA

Cossetània Edicions

SOPA INSTANTÀNIA
i altres contes

Col·lecció Narrativa - 56

SOPA INSTANTÀNIA
i altres contes

10è Premi de narrativa curta per Internet Tinet
(Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2006)

Cossetània
EDICIONS

Aquest llibre recull el conte premiat en el
10è Premi de narrativa curta per Internet Tinet
(Premis Literaris Ciutat de Tarragona 2006)

i una selecció dels millors relats que s'hi van presentar.

El premi Tinet l'organitzen i el convoquen
l'Organisme Autònom per a la Societat de la Informació (OASI),
l'Ajuntament de Tarragona, Òmnium Cultural del Tarragonès
i el Centre de Normalització Lingüística de Tarragona.

Van integrar el jurat de la desena edició:

Josep Ballester, Àngel-Octavi Brunet, Andreu Carranza,
Adam Manyé, Rosa Pagès i Enric Brull, com a secretari.

Editat amb la col·laboració de:

Primera edició: març del 2007

© dels textos: els autors

© d'aquesta edició: Cossetània Edicions

Edita: Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 • 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA
ISBN: 978-84-9791-267-9
Dipòsit legal: B-12.237-2007

SOPA INSTANTÀNIA

Dora S. Farnós i Rovira

Guanyador del 10è Premi de narrativa curta
per Internet Tinet

No puc evitar pensar, un altre cop, que la sopa està freda. Freda com les meves mans. Freda com les mans de la mare i, abans que ella, les de l'àvia. Una cabòria em porta a una altra i, inevitablement, acabo recordant el menjar avial. Plats sucosos, d'aromes intenses per a paladars exquisits: conill amb trumfos, carn d'olla, pollastre amb llagostins, blat de moro escairat, canelons d'espínacs... Una de les coses que més trobo a faltar és degustar un bon àpat. Donaria tot el que tinc, que ja no és res, per tornar a tastar uns peus de porc al forn en comptes d'aquesta interminable sopa instantània freda.

Vaig heretar el gust per la cuina de la mà de ma mare i, a imatge d'ella, preparava exquisitats per a les meves germanes, primer, i per als meus nebots, més tard. Les germanes van marxar de casa en casar-se; tot i que, durant un temps, em visitaven cada diumenge. Era llavors quan jo podia aprofitar i lluir les meves arts culinàries per a elles i llurs marits i els fills d'elles i els seus marits. Però d'això ja fa molt. A poc a poc la visita del diumenge es va substituir per una

trucada i ja fa temps que, fins i tot la trucada, s'ha perdut en l'oblit. No n'he rebut cap en els dos darrers anys.

Sempre m'acaba passant el mateix: començo trobant la sopa freda i acabo penedint-me de la meva soledat. Doncs s'ha acabat! Tot s'ha acabat! No em tindrè més llàstima! No hi ha res més patètic que una pobra vella autocompa-dint-se, recordant vells temps i enyorant el passat. Ja no en tinc de passat.

A la darrereria, la butxaca no m'havia permès grans banquetes. Una pensió minsa i pocs estalvis són contraproductes amb una inflació incontrolada. Els aliments, juntament amb l'habitatge, eren el conjunt de productes que s'havien encarit més, exponencialment diria jo. Tot i això, mai vaig deixar de tenir cura de la taula. Al costat del plat de sopa hi ha tres coberts: una cullera i una forquilla i un ganivet per a l'amanida que precedia aquesta sopa. Aquest cop no havia posat coberts de carn ni de peix, ja que el menú, desgraciadament, no ho requeria. A casa meva mai es va punxar el peix amb la mateixa forquilla que l'amanida. Davant del plat hi havia dues copes, el vidre no és de gaire qualitat però sempre he pensat que l'aigua és més bona beguda en copa. Mai utilitzo gots —mai n'utilitzava, vull dir— llevat de quan m'havia de prendre el medicament. La copa de vi fa molt temps que està buida. A mà dreta, a la mateixa alçada de les copes, una mica més avançat que els coberts, hi ha un plat petit, més menut que el de les postres, destinat a deixar-hi el pa. Tampoc en queda ni una mica. Les estovalles i el tovalló són de cotó amb una punta de ganxet feta per mi mateixa. Algú haurà de netejar-les perquè una mica de sopa instantània interminable freda va sortir-se del plat i les tacà d'un lleig groc.

L'estança està il·luminada amb els raigs de sol que entren pel balcó. La companyia hidroelèctrica ja no em subministra electricitat, perquè fa mesos que no atenc les meves obligacions pecuniàries. Què m'importa? No la necessito per a res la llum elèctrica. Potser trobo a faltar la companyia que em feia el televisor. No és que la programació m'entusiasmés gaire, però sentir una veu que no fos la meua, encara que sigués aliena, em reconfortava. Només les telenovel·les amb molts embolics familiars captaven realment la meua atenció. M'agradava veure com pares i fills, avis i néts, germans i amics entraven en discussions inútils pel plaer de la reconciliació, m'encantava el moment en què la protagonista s'adonava de tot allò que l'espectador ja sabia i algun familiar corria als seus braços demanant perdó. Suposo que jo esperava alguna reacció similar de la meua família. Potser vaig ser jo la que no vaig saber reaccionar.

Al rebedor hi roman la correspondència de tot aquest temps, pel terra, oblidada com jo. Al principi el porter dipositava les cartes a la bústia de l'entrada, però aviat es va omplir. Ara les puja i les fa passar acuradament per sota la porta. Cada cop que una rellisca suaument entre la fusta i el terra imagino que encara hi ha algú que em recorda. Però no. No hi ha cap carta de ningú proper. Cap dels remitents m'és conegut. Només factures amb segells de grans companyies —de la llum, del gas i de l'aigua— i avisos reclamant el pagament de quotes primer i amenaçant del tallament del subministrament després. Jo les deixo amuntegar-se mostrant indiferència, com si el meu menyspreu pogués substituir el dolor per la soledat.

Ja ho he tornat a fer. Ja torno a penedir-me de la meua soledat. Encara no he assumit que ja s'ha acabat.

Continuo tenint-me llàstima. Sóc una vella patètica que s'autocompadeix perpètuament. Però és difícil no pensar en la soledat quan tot el que hi ha al teu voltant t'ho recorda incessantment. Al costat del sofà, per exemple, encara hi ha les bosses amb els regals de Nadal que vaig comprar amb l'esperança que les meves germanes o els meus nebots o els meus amics o els meus veïns vinguessin a recollir-los fa dos anys. Ningú ha trucat a la porta en tot aquest temps.

El telèfon pampallugueja anunciant que hi ha desenes de missatges comercials desatesos intentant vendre'm qual-sevol bajanada. Però cap trucada personal. La companyia telefònica m'ha concedit una moratòria i aquest és l'únic vincle que em queda amb l'exterior. Sona el telèfon prou sovint mostrant a la pantalla líquida números que no reconec. El soroll es repeteix fins que salta el contestador i els venedors o els creditors o algú que s'ha equivocat deixa un missatge. Avui n'han deixat un. El contracte de lloguer de l'immoble s'ha exhaurit i el propietari vol cobrar els endarreriments i recuperar el bé. He d'abandonar l'apartament en una setmana i lliurar les claus al porter, en cas contrari uns agents judicials procediran a fer efectiva l'ordre de desallotjament dictada pel jutge. M'enorgulleix captar l'atenció de tanta gent, fins i tot un jutge ha mostrat interès per la meva persona. Encara que suposo que quan el magistrat estampava la seva signatura en l'ordre no pensava realment en mi. Segur que en cap moment va imaginar-se una dona d'avançada edat, asseguda enfront un plat d'interminable sopa instantània freda, amb regals de Nadal preparats en ple mes de juny i un cabàs de cartes tirades al rebedor impeding l'obertura de la porta d'entrada.

Fora de l'edifici la nit comença a caure. La ciutat emmudeix gradualment fins que el silenci s'apodera dels seus carrers. Només alguna ambulància trenca la quietud amb la seva sirena. Milers de persones descansen de la dura jornada. Algunes, a soles, somien rebre una visita. Altres ajornen un dia més la visita a un familiar o un amic o un veí sense adonar-se de la seva importància. Cada dia tothom està més sol en aquesta impersonal urbs. Cada dia mor gent oblidada per tots en aquesta desarrelada societat.

Però jo ja no em sento sola. Per fi algú vindrà a casa. Algú em trobarà aquí, asseguda a taula, esperant la visita. M'he preparat molt de temps per a aquest moment. Al principi tindran dificultats, la porta està tancada amb dos forrellats, possiblement la tiraran al terra. De seguida, esbrinaran què ha passat, tot i que el forense no podrà dictaminar la causa de la mort: la soledat no està en la seva llista. I el jutge, potser el que ha signat l'ordre de desallotjament, haurà de dictar veredicte obert. Imagino els titulars del diari de l'edició matinal: "Dos anys morta, al davant d'un plat de sopa." I des d'aquell dia mai més romandré oblidada.

SOLIDARITAT ACTIVA

Ramon Herrero i Belda

La veritat és que no havia parat atenció en ell. Estava tan acostumat a la seva lletania... “Ja sé que el que estic fent és vergonyós però més trist és haver de robar..., un euro o uns cèntims d’euro els seran agraïts...” que ja formava part del fil sonor del metro. “Pròxima estació: Vall d’Hebron...” “Tinc família i dos fills per mantenir...” “Pròxima estació: Vilapicina...” “No tinc feina ni cobro cap subsidi...” El cas és que aquell matí em vaig haver d’adonar per força que havia pujat al metro. Jo havia fet el gest instintiu de posar-me la mà a la butxaca i el pidolaire ho havia interpretat com un indici que li anava a donar una moneda. Se m’havia palplantat davant esperant l’almoïna. Vaig debatre durant una fracció de segon què fer. Finalment, vaig decidir donar-li alguna cosa: tenia pressa per deixar de ser l’objectiu de les mirades dels que anaven al metro. Vaig engrapar una moneda de dos euros i li vaig donar. L’home la va agafar i em va mirar fixament, com si volgués memoritzar la meua cara. Després, se’n va anar cap a un altre vagó. No m’adonava del que acabava de fer i del que em penediria d’haver-ho fet.

Quan l'endemà el vaig tornar a veure entrar per la porta del vagó, vaig pensar que el millor seria despistar. Vaig treure el diari de la cartera i el vaig començar a llegir, sense esma, esperant que el pidolaire passés de llarg. Vaig haver de deixar de llegir-lo quan vaig notar que el captaire se m'havia plantificat altre cop al davant i no se n'anava. En alçar la vista del diari, vaig veure la seva mà estesa cap a mi.

—Ahir ja et vaig donar alguna cosa —li vaig dir convençut que així em deixaria tranquil.

L'home no va donar per bona la resposta...

—La meva família menja cada dia. Si avui no em dones res, el que em vas donar ahir només haurà servit per allargar la nostra agonia.

L'últim que volia era posar-me a discutir amb ell. Ja que no havia aconseguit el meu objectiu de passar desapercebut, vaig pensar que el millor seria escurçar aquell mal tràngol. Vaig tornar a posar-me la mà a la butxaca i li vaig donar la primera moneda que vaig engrapar.

Al matí acostumava a agafar el metro si fa no fa a la mateixa hora. També tenia el costum de pujar sempre al mateix vagó, el del conductor. Així quan sortia, era dels primers a agafar les escales mecàniques. Aquell matí, però, vaig decidir arribar a l'estació cinc minuts més tard amb l'esperança de no trobar-me altre cop a aquell captaire. Vana esperança! Quan vaig arribar, em vaig trobar que el paio m'estava esperant.

—Què passa, que no t'ha sonat el despertador avui o què? —va exclamar irònic.

Jo vaig passar pel seu costat sense contestar. Me'n vaig anar a l'altra punta emprenyat i amb ganes de treure-me'l de sobre. El tipus era dur de pelar i em va seguir.

—No cal que esperis a pujar al vagó, m'ho pots donar aquí mateix —em va dir parant la mà.

—Vas llest si et penses que cada dia et donaré diners. Al món hi ha molta gent que necessita ajuda a part de tu. Així que bon vent! —li vaig contestar irat.

Si alguna cosa no li faltava a aquell marginat eren respostes, com vaig anar descobrint més endavant.

—Sí, potser sí que hi ha milions de persones que necessiten ajuda. Però tu no els pots ajudar pas a tots. En canvi, a mi sí que em pots donar un cop de mà —em va dir amb tota la tranquil·litat del món.

La mateixa tranquil·litat amb la que també em va dir...

—Dóna'm alguna cosa o em llenço a la via...

M'estava traient de polleguera i li ho vaig dir...

—Mira, no em crec que ho facis. Així que deixa'm en pau!

No m'ho creia però ho va fer. Com qui fa la cosa més normal del món, es va plantificar a la via, d'un salt. El seu cap va quedar a la mateixa alçada que els meus peus. La gent mirava sense entendre. Segurament, pensaven que aquell tipus devia haver perdut alguna cosa a la via i que la devia estar buscant. Des de la via estant, em va seguir parlant...

—Espero que no tinguis pressa... Em sembla que avui arribaràs tard...

El comboi del metro va començar a entrar a l'estació. No em va quedar més remei que accedir al xantatge: per tercer dia consecutiu vaig haver de donar diners a aquell marginat.

Després d'aquell incident, vaig decidir agafar l'autobús. M'havia de llevar més d'hora per arribar més tard a la feina,

em tocava anar de peu i més apretat però almenys ningú m'acollonava demanant-me diners.

Quan va haver passat un temps prudencial, vaig decidir tornar a provar sort i agafar altre cop el metro. La primera i la segona vegada que el vaig agafar no vaig veure ni rastre del pidolaire enutjós. Això va fer que em confiés. Però estava escrit que me'l tornaria a trobar...

Jo no acostumava a prendre mai res als bars de les estacions de metro però aquell migdia em sentia més endormiscat que de costum. Encara estava fent la digestió del dinar i no parava de fer capcinades. No em podia treure el desfici de son de sobre i vaig anar a fer un cafè. Vaig asseure'm a una de les taules, tot esperant que me'l duguessin. De cop i volta, una mà es va deixar caure com un pes mort damunt de la meva espatlla. Em vaig girar amb la seguretat que em trobaria una cara amiga o, com a mínim, coneguda. Ben al contrari, me'l vaig trobar a ell.

—Fa setmanes que t'estic buscant. Hi ha poca gent que contribueixi i quan algú dels que ho fa falla, es nota.

—Escolta, ja t'he ajudat prou... Potser que vagis a demanar ajuda a algú altre, no et sembla? —Li ho vaig dir amb un gest d'impaciència continguda.

Vaig tornar-me a girar cap a la taula, donant-li l'esquena. Ell, en comptes d'anar-se'n, es va asseure a la taula.

—De quina ajuda em parles, dels quatre euros que m'has donat? Però si et gastes el doble en una entrada de cinema!

—A mi no em regala ningú els diners, em costen molt de guanyar. Per què no proves tu de fer el mateix? Potser les coses t'anirien molt millor que ara —li vaig dir amb ràbia.

No estava disposat a sentir els retrets gratuïts de ningú, jo. La vida era molt dura i a mi cada dia em fotien unes quantes bufes per aconseguir la meva ració de diners i benestar. Em van portar el cafè. Me'l vaig mirar sense gosar prendre-me'l. En el fons em feia sentir incòmode negar-li l'ajuda a aquell home i gastar-me els diners en una cosa tan supèrflua com un cafè.

—Què et penses, que tinc una altra sortida? Que podria estar fent alguna altra cosa? Potser creus que no m'he espavilat prou? Des que vaig néixer que em busco la vida dia a dia, que faig les mil i una per sobreviure... —em va contestar amb un gest de dignitat ofesa.

—Però bé que l'administració deu donar ajudes a la gent que està en la teva situació... —vaig opinar traient agressivitat al meu to de veu.

—L'administració, ha, ha! —Va riure com si li hagués explicat un acudit—: Com es nota que mai has tingut un problema de veritat.

Aleshores va dir una cosa que em va fer pensar...

—Estàs d'acord que els diners donen la llibertat?

Li vaig dir que en cert sentit sí.

—I creus en la democràcia?

Vaig assentir.

—Doncs jo no sóc lliure: no en tinc ni cinc. Un demòcrata com tu hauria de fer el possible perquè jo fos el més lliure possible.

No havia sentit mai un raonament com aquell. Per què em sentia solidari amb els bosnians, o amb els hutus de Rwanda i en canvi m'emprenyava la sol·licitud d'ajuda d'aquell paio que tenia al meu costat? Potser era veritat allò que deien que els problemes com més lluny, millor. Però el

cas era que la idea que m'havia format de mi mateix era la d'un tipus que no es podia desentendre dels problemes dels altres tan fàcilment. En comptes de donar-li una moneda li vaig donar un bitllet.

Aquell dia em vaig adonar del poder d'aquell individu. La seva força no li venia donada per una aparença solvent, ni per un Rolex d'or, ni per un bitlleter farcit de targes de crèdit, ni per una cartera plena d'expedients, ni per un telèfon mòbil sonant tothora, ni per un joc de claus nombroses i pesants... No, estava en la seva mirada, en la seguretat del seu gest i, sobretot, en el poder de les seves paraules. El paio devia tenir molt de temps per rumiar i acompanyava allò que deia amb idees i arguments punyents.

Ens vam seguir trobant anant amunt i avall amb el metro. Ja no em demanava res. Només em parlava d'ell, de la seva dona, dels seus tres fills, de com amb prou feines se'n sortien. Encara que no m'ho demanés, jo li donava sempre alguna moneda. La veritat és que em sentia bé fent alguna cosa per aquell individu i per la seva família encara que no la conegués. Ell ho va definir molt bé un dia.

—No em demanis les gràcies. No te les donaré mai, perquè jo també estic fent alguna cosa per tu. Tu potser tens benestar econòmic però jo t'ofereixo una altra mena de benestar: benestar moral. Segur que quan te'n vas a dormir penses que ets una bona persona. I si pots pensar-ho és gràcies a mi.

Al principi em va empenyar aquella resposta poc-solta, aquell gest d'orgull extemporani. Però després vaig pensar que sí, que tenia raó.

Relacionant-me amb aquell individu havia omplert un buit que ni tan sols sabia que existia. Potser és que em feia

veure la vida com alguna cosa més que la lluita quotidiana per la supervivència. Em feia creure que en aquell món on imperava la llei de l'oferta i la demanda es podien donar fets irracionals com ajudar algú sense esperar beneficis. I aquesta sensació m'agradava. Era una percepció que gairebé havia oblidat i que em recordava l'idealisme de la infantesa i l'adolescència.

Un dia em va etzibar una altra de les seves demandes acompanyades de reflexions.

—Saps moltes coses de mi i dels meus. Tantes que no crec que et pugui ser indiferent res del que ens passi. Fins ara, m'has donat allò que et feia nosa a la butxaca. Però avui necessito ajuda de veritat.

Li vaig demanar en què el podia ajudar. Em va dir que estaven a punt de desnonar-los del pis. Necessitava els diners d'un mes de lloguer, d'un sol mes, per aturar el procés judicial. Així disposaria d'uns mesos de coll, potser fins i tot d'algun any fins a la propera ordre de desnonament. Si no aconseguia els diners, anaven a petar al carrer...

Vaig tornar a sentir la sensació que m'ensarronaven i que estava fent el paperina. Sense convicció li vaig preguntar quants diners necessitava.

—Cinc-cents, ni més ni menys.

No podia ser que m'estigués demanant allò! Fins aquí podíem arribar! Per qui m'havia pres!

—No comptis amb mi. No sóc tan imbècil com et penses.

No vaig intentar justificar-me ni buscar raons intermèdies. La nostra relació havia arribat a un punt en el que era o tot, o res. I jo vaig optar pel no-res.

Abans d'anar-se'n, em va deixar anar unes quantes frases lapidàries.

—Fins on arriba la teva solidaritat? Fins el que val una bossa de pipes, fins el que val un bitllet de metro?... Puc pagar un entrepà amb la teva solidaritat? Si em permets, em cago en la teva solidaritat...

Mai m'havia plantejat fins on estava disposat a ajudar algú altre però necessitava defensar-me de l'escomesa d'aquell paio i ho vaig fer com vaig poder.

—Els límits de fins on vull ser solidari els trio jo.

No va ser un gran raonament però almenys em va deixar la sensació que havia respost amb una mica d'artilleria aquelles canonades pesants.

Ell se'n va anar però les seves paraules em van quedar clavades al cervell. Allò que no havia estat un problema fins aleshores, començava a ser-ho. A dins o a fora? Solidari o no solidari?

Li vaig donar el que em demanava. Però aquell cop li vaig demanar una contrapartida més tangible que la vaga sensació de ser bona persona. Li vaig demanar que em donés les gràcies. Creia que me les havia guanyat. Ell fent-se l'estranyat em va demanar per què les volia. Li vaig dir que era el que se solia fer quan algú ajuda algú altre.

—De veritat creus que m'has ajudat? Com pots ajudar-me si no tens idea del que se sent si es viu com jo ho faig? No tens ni idea de quines necessitats tinc.

Li vaig dir que els diners eren una necessitat evident.

—Els diners només són un recurs momentani. Passen per les meves mans i van a les d'un altre. Allò que canviaria la meva vida de veritat seria viure sense la por de pensar que en qualsevol moment em poden fer fora de casa, sense la por de saber què serà demà de mi o dels meus fills, sense la por que no facin vaga de metro i no poder demanar...

Vaig pensar que les meves pors eren molt més intangibles que les seves. Molt més difícils de dominar. Per un moment la seva vida em va semblar desitjable...

* * *

Ara era jo el que demanava pel metro. Ens havíem canviat els papers. No deixava de ser just. Tothom té dret a una vida digna. I jo ja havia viscut prou dignament i ell encara no. A la meua manera era feliç. Les meves preocupacions d'ara eren diferents de les d'abans i això m'havia rejuenit l'esperit.

Un dia me'l vaig trobar i vaig anar a saludar-lo i a demanar-li una caritat. Sorprenentment, me la va negar.

—Els diners produeixen addicció, quan t'acostumes a viure amb ells ja no en pots prescindir. Sigues valent i arriba fins el final del camí que has iniciat. Talla del tot els lligams amb la teua vida anterior.

He de reconèixer que al principi em vaig enfurismar amb aquella negativa. Però després, a còpia de pensar-hi vaig arribar a la conclusió que tenia raó...

MAMA GUM™

Jordi Boladeras Sancho

—Demà tinc una reunió molt important..., em planxaràs aquesta camisa?

—Sí.

—Mama, saps que no suportó la mortadel·la i aquesta és la tercera setmana seguida que l'entrepà dels dimecres me'l fas de mortadel·la.

—Perdona, fill, és que els dimarts està d'oferta al súper. No tornarà a passar.

—Mama, no trobo l'equipament de futbol. Suposo que deu estar net...

—Ho està i endreçat al *quarto* de planxar.

—Mama, no et puc portar al centre, he quedat.

—No pateixis, ja hi aniré amb metro.

—No m'ho facis més, això de trucar-me a la feina a mig matí, ni que s'estigui cremant la casa. Tinc feina, molta, massa, jo...

—D'acord, no passis ànsia.

—Mama, per culpa teva no trobo els apunts de mates.

—Són al calaix de dalt del teu escriptori.

—Mama, tanca la porta de la cuina que fas molt soroll i no sento la tele.

—Ai, sí!

—Mama, demà m'haig de llevar a les sis de la matinalada...

—Ja et despertaré, no pateixis.

La mare era l'única dona de la ciutat que sabia la recepta per fer xiclet casolà, li sortia deliciós. Pot semblar una ximpleria, però després de la seva desaparició ho he demanat a centenars de dones i mai, cap ni una, m'ha contestat afirmativament la pregunta: "Vostè, a casa, fa xiclet?" Ni el pare ni els germans no van mostrar cap mena d'interès per conèixer-ne el secret culinari, ni jo tampoc, ho haig d'admetre. Va ser el dia que m'havia de despertar a les sis. Es va adormir i em va cridar a dos quarts de set. Li vaig dir de tot i me'n vaig anar cap a la feina. A mi, l'encarregat també em va dir de tot. El pare i els germans no li ho van perdonar mai que fotés el camp d'aquella manera. Tots tres són morts, però pitjor n'és la causa: la desídia. El pare va tenir un embolic de faldilles amb la reina del macarró del barri on va anar a petar i, per mandra d'amagar-se'n, el van trobar fet a l'ast amb els collons a la boca. Els meus germans van tenir un accident mentre perseguien, borratxos, el somni d'una nit d'estiu que es deia Jèssica. Una negligència: no s'havien cordat el cinturó de seguretat. Dues: havien fet cas omís de la reducció de velocitat que suggereix el senyal de trànsit triangular amb un cérvol al mig botant-hi alegrement. Sengles senglars de la màquia litoral envestien involuntàriament un automòbil que perdia el control i es precipitava, terraplè enllà, a la costera.

La versió de l'abandó de la llar familiar va convèncer la policia d'abandonar, al seu torn, la investigació. Seria un de tants casos irresolts en les arenes movedisses del desert de les relacions de parella. Vaig assegurar, en els atestats policials, que li fèiem la vida impossible. El pare i els germans ho van negar. L'inspector, que ens va escoltar atentament a tots quatre, no va saber veure indicis de maltractaments ni massa diferències amb allò que ell mateix havia viscut de jove a casa seva: una dona lliurada en cos i ànima a la família i una família, potser sí, un pèl massa egoista. No n'hi havia per a tant com per deixar aquella pobra gent a l'estacada, va concloure l'agent de l'autoritat.

Si torno al dia dels fets i a l'escenari de la deserció és perquè, després de tants anys, he arribat a comprendre que allò que vam interpretar aleshores com a una venjança premeditada, destinada a fer-nos avergonyir davant dels veïns, no era tal. El primer d'arribar a casa va ser el meu germà mitjà i es va sorprendre de no poder obrir la porta, per bé que la clau lliscava dòcilment en el pany. Després de girar-la a dreta i esquerra unes quantes vegades, va empènyer la porta endintre fent força amb el braç i l'espatlla. Quan l'obertura de l'esclotxa ho va permetre, es va escolar enfora una massa tova que va identificar immediatament, era el famosíssim xiclet que només sabia fer la mare. Mentre el pare aparjava davant de casa fent escarafalls com un idiota, el xiclet ja omplia el cofi que feia d'estora al cancell. Mig quart després, el meu germà gran i jo mateix hi fèiem cap. Sempre que elaborava xiclet, la mare s'hi posava perquè al rebost n'hi hagués per a una llarga temporada, prop d'un any o més. Aquest cop s'havia excedit de totes totes. Aquella quantitat ingent de *chewing gum* no tenia

cap ni peus. L'única explicació possible, atès que la mare no apareixeria per enlloc era un irònic desig de revenja. No havia deixat cap nota. Senzillament, sepultava la casa on s'havia sacrificat tants anys per nosaltres amb la seva màxima creació, amb el seu segell personal i inconfusible. L'espectacle gratuït de quatre estaquirots mascles palplantats davant una ensulsiada de color rosa va encendre la riota dels veïns. Es va presentar un cotxe patrulla i la mateixa policia va trucar als bombers. Els dos cossos ens aconsellaven que passéssim la nit en un hotel i que l'endemà una empresa de neteja industrial comencés les tasques d'extracció de runa... "Vull dir de xiclet", corregia el sergent, però tots els subordinats i els passavolants tafaners que el van sentir no van poder evitar una mitja rialleta que va sulfurar el pare. I la mare, on era? Com havia pogut elaborar tants metres cúbics de xiclet en tan sols unes hores? La casa no era gaire gran, seixanta-cinc metres quadrats de superfície útil, però amb el nou dia comprovaríem que totes les habitacions havien estat ocupades de gom a gom pel polímer gomós. De moment, ningú no semblava preocupat pel parador ignorat de la mestressa. L'empresa de neteja, puntual, va demanar al pare si volíem conservar la mercaderia o destruir-la. El pressupost de la primera opció era molt més car, perquè comportava tant la lenta extracció del material com la logística d'empaquetament i d'emmagatzematge. Aquesta alternativa semblava destinada al fracàs a no ser que...

—Pare, us compro la casa a bon preu. Vós, aquí, ja no hi podríeu viure, la mare us ha ferit l'amor propi i els veïns us han perdut el respecte. Amb els diners que us pagaré podreu viure tots tres en un altre barri més..., més de la

vostra categoria. Ara, sense la mare, haureu d'esmorzar, dinar i sopar fora de casa. Qui us rentarà i planxarà la roba? Necessitareu més virolles que mai.

—Sense la desgraciada de ta mare i sense tu serem dues boques menys. I aquests gamarussos ja poden anar pensant a espavilar-se. Fet! Te la venc. Això sí: cara.

La hi vaig comprar caríssima. De tota manera, seria injust per part meva si no matisés l'afirmació anterior, perquè no vaig adquirir solament un habitatge, també vaig pagar un negoci que m'ha fet ric. Pel que fa a l'empresa de neteja, canviava de parer: ja no els necessitava. De seguida em vaig posar a la feina; consistia a tallar la massa de xiclet en porcions similars a la de lingots de metall i a envasar-los al buit, perquè es conservessin en condicions. Fins a la tercera nit d'estada solitària a casa no vaig prendre consciència que estava apilant quilos i quilos d'un producte que encara no havia tastat. Paral·lelament, advertia que ficar-me a la boca l'herència de la mare i mastegar-la a la babalà, sense protocol, no era digne d'un bon fill. Donant-hi voltes, l'únic que se'm va acudir va ser agenollar-me al costat de la taula i, cerimoniosament, pinçar delicadament un tros de xiclet i dipositar-me'l damunt la llengua com si combregués. A partir d'aquell precís moment la meva vida va canviar. Era tan bo —en el punt exacte de dolçor, gens embafador, texturat, perquè envernissés l'interior de la boca amb una capa de suavitat— que no em va sorprendre quan, tot seguit, m'envaïa una sensació de beatitud i unes ganes enormes de compartir amb els veïns aquell bé de Déu. Massa tard per anar-los a emprenyar amb la meva visita. L'endemà els vaig sorprendre amb un somriure plàcid i una plata a vessar de xiclet. No van gosar rebutjar-me'l ni els que, tres dies

enrere, ens havien dedicat un invisible pam i pipa en veure els ulls esparverats del pare pendents de l'allau de goma rosa que ens venia al damunt. “Mastegueu, mastegueu, sense por, és bo.” Invariablement, tot era clavar-hi els queixals i percebre com l'adult o l'infant que tenia al davant endolcia el rictus i exclamava “bo no, boníssim!”. Alguns que, en altres ocasions, amb prou feines m'haurien agraït el detall i m'haurien estampat la porta als morros, no em deixaven marxar i insistien que entrés a casa seva. Em presentaven la dona, el marit, els pares o els fills, i m'ensenyaven els trofeus guanyats en el certamen anual de *tunings*, en la cursa del barri o en el concurs de pastissos de formatge. La mateixa tarda, tothom a qui havia obsequiat amb xiclet trucava a casa per comprar-me'n. Així, d'aquesta manera fortuïta, va néixer el negoci que em sustenta. Havia tingut la idea el dia del desastre, sí, però mai no hauria pogut arribar a imaginar que el producte despertaria una adhesió i un entusiasme tan grans. Literalment me'l volien prendre de les mans. Per evitar incidents vaig llogar, com a mesura dissuasiva, dos guàrdies pretorians temuts a totes les discoteques de l'imperi. La gent feia cua a la porta de casa i la filera s'allargassava avingudes enllà. N'hi havia que feien nit a la intempèrie i em besaven la mà en aconseguir el paquetet desitjat. En pocs dies, les estadístiques ciutadanes de delinqüència, acomiadaments improcedents i violència de gènere havien davallat notablement.

L'èxit mundial de Mama Gum^{TM} farà que la mare torni. Ho vaig pensar un munt de vegades. És per això que fins i tot em vaig avenir a patrocinar un *reality show* a la Cadena de Televisió Multiestatal (CTM), en el qual els fills que havien estat injustos amb sa mare exposaven

el cas i n'imploraven el retorn, agenollats davant milions d'espectadors. El programa funcionava i gairebé cada setmana una mare acabava perdonant un o més fills. I la meva mama? Era com si se l'hagués empassat la terra.

Me'n vaig anar a dormir amb la frase enganxada al paladar. A l'hora d'esmorzar, mentre untava la torrada amb mantega, com si la primera salivació de la jornada novament hagués contribuït a desprendre'n aquella frase, vaig intuir finalment què havia succeït. No se l'havia empassat la terra, se l'havia empassat el xiclet. A dos quarts de set del ja remot matí, els meus insults devastadors van ser la gota que va fer vessar el got de la seva resignada paciència. Li devien venir unes ganes tempestuoses de sanglotar però es va contenir fins que tots quatre vam ser fora de casa. L'únic aturador que haurien pogut trobar les seves llàgrimes era que se n'eixuguessin les deus, però les glàndules lacrimals, desitjoses de satisfer les exigències d'una mare que feia anys i panys que es reprimia el plor, la van voler complaure transformant el líquid salí en un fil constant de saba gomoresinosa. El xiclet, la destil·lació pura del seu amor, brollava a raig pels llagrimers i ella, abatuda, incapaç de fer-hi res, constatava amb indiferència com en pujava el nivell. Els peus, els genolls, les cuixes, el sexe, la cintura, els pits, l'espatlla, el coll, la boca, el nas i els ulls quedaven finalment immersos en un mar de xiclet que exerciria misteriosament una dissolució maternal. La mare es va diluir en el xiclet fins a desaparèixer. O no. Continua viva en cada microgram de Mama Gum™ que venc a preus d'escàndol a una infinitat d'éssers humans que necessiten sentir que són bons —ni que sigui mastegant xiclet— durant mig brevíssim segon.

JÈSSICA SUPERSTAR

Júlia Costa i Coderch

De tant en tant, algun esdeveniment inesperat, bo, dolent o estrany, sacseja els paisatges més tranquils. Després, el fet estrany s'assimila, s'incorpora a la quotidianitat i la pau, retrobada, torna a omplir de felicitat avorrida el temps i l'espai de cadascú. Un d'aquests fets una mica extravagants, que va commoure durant uns mesos els racons del barri va ser l'aparició, a les pàgines centrals de la revista *Erosmundó*, del fill de la Roser, cansaladera, en Jaume.

La cansaladeria familiar, propera a la plaça, és prou modesta, però malgrat tot cal admetre que els botiguers formaven part, fins no fa gaires dècades, d'una mena d'estol de ciutadans privilegiats, envejats amb malfiança. La cansaladera Roser havia estat, des del seu naixement, una dona sense gaires problemes. Filla única, destinada a fer rutllar el negoci, va poder comptar, en el moment del seu casament, amb un bon aixovar, curull de tovalloles i llençols de fil brodats amb cura. Aquest fet, aleshores i en el barri, resultava francament envejable.

El marit de la Roser, el Pepet, havia estat, i era encara, un tipàs d'home. Alt per damunt de la mitjana, bronzejat estiu i hivern, gràcies a la seva afecció a l'esport i als banys de mar, feia sospirar les mestresses de casa de totes les edats. No era massa treballador, és veritat, li agradava viure bé i amb l'esquena dreta. Darrere del taulell, encara que no s'hi prodigués gaire, la veritat és que feia bonic, amb el seu davantal blanc, i els aspectes més negatius de la seva personalitat restaven diluïts davant la perfecció d'aquell cos musculós i ben conformat.

La fortuna devia haver triat els cansaladers: un Nadal fins i tot van treure la segona, gràcies a unes participacions que els havien enviat els familiars d'algun poble aragonès. Aquella injecció de capital va contribuir a la remodelació de la botiga, força necessària. La Roser i el seu home, Pepet, van tenir un sol fill, en Jaume. Era un noi bufó, amb uns cabells rossos, de petit, que feia goig de veure, i que es van enfosquir una mica amb el pas dels anys. Un noieta espavilat, que atreïa les noietaes de l'escola de monges, que li dedicaven mirades admiratives mentre ell, indiferent, tallava amb cura el pernil i la llangonissa. "Sembla una nena", bescantaven algunes males pècores del barri i xicots que li envejaven el reguitzell de mosses fent cua a la cansaladeria, un dia sí i un altre també.

Però alguna cosa hi devia haver... Amb el pas dels anys, en Jaumet va anar experimentant transformacions progressives i preocupants. Les tertúlies d'estiu als terrats i a les voreres eren plenes de comentaris sobre el xicot que s'esmoreïen, prudents, davant de la presència dels infants. Que de petit li agradés imitar la Conxa Piquer i la Lola Flores tenia un passí: era simpàtic, feia riure. Però que amb disset anys cada

dia portés més salut de pot a les galtes, que mostrés els ulls discretament perfilats de negre i els llavis acolorits de color maduixa, que caminés amb aquells moviments rítmics, poc adients a una masculinitat ortodoxa, tot plegat ja començava a desvetllar sospites ben fonamentades.

Hi van haver tempestes familiars a la rebotiga. El pare, ves quin un, remugava sobre el noi, tan espavilat, però que no volia ni estudiar ni treballar, que no sabia pas què en farien. La Roser sense voler, amollava alguna llàgrima inesperada quan parlava del noi i tot plegat incrementava el safareig sobre el tema. De cop i volta, en Jaumet va desaparèixer. La família va fer córrer que estava estudiant *teiatru* a l'estranger. Després van dir que tenia una feina d'allò més interessant a Madrid. I com que Madrid era tan i tan lluny del Poble Sec, la gent va anar oblidant la idiosincràsia del *tocineret* d'aspecte dubtós.

El Pepet es va morir d'un atac de cor, sobtadament. Durant els darrers temps l'home havia envellit força, ja no era l'atlètic xicot que embadalia les dones. El fill ni tan sols no va venir a l'enterrament, deien que havia renyit amb el pare, que vivia molt lluny, que ningú no sabia ben bé on parava. La cansaladeria es decandia, havien obert un parell de supermercats grans, no massa lluny, i la Roser semblava incapaç de refer-se dels disgustos. Tan sols les clientes més fidels continuaven comprant-li alguna cosa per llàstima, per tradició i per tafanejar una mica. Així va arribar la mort d'en Franco, la Constitució, el Rei i l'apogeu de les revistes llicencioses.

Amb la disbauxa postfranquista, molts setmanaris del ram eròtic van posar de moda intercalar reportatges sobre persones de sexe ambigu o indefinit. Així va ser

com a *Erosmund*, revista de periodicitat mensual, amb consultori sexològic delirant inclòs, hi van publicar un dia les fotografies d'una exuberant Jèssica Wayman. Una rossa rodoneta, de llarga cabellera rossa i roba interior —quan la duia posada— de color negre amb randes de mantellina. L'escàndol va esclatar, la notícia es va escampar com una taca d'oli pels carrers del barri. Perquè la Jèssica era el Jaumet Tocinaire reciclat per al món de l'espectacle i la faràndula. Per acabar-ho d'adobar, al Paral·lel havien reconverit una antiga sala de ball en una mena de cabaret ple de luxúries, El Cocotero, en el qual sempre actuava alguna ballarina vistosa, la qual, en una demostració anatòmica posterior al ball artístic i insinuant, resultava ser un senyor. Després de tants anys de repressió els habitants del barri es van apressar a anar a veure aquells espectacles, sobretot al principi, quan encara tenien el regust del pecat i les fruites prohibides.

Contínuament s'anaven introduint millores quantitatives i qualitatives sobre la xixina que es podia contemplar *in situ* i les antigues excursions col·lectives a Perpinyà van decaure ràpidament, substituïdes per exploracions individuals de l'entorn proper. Doncs bé, la Jèssica-Jaume va actuar, com a estrella de primera fila, a El Cocotero, indret ben proper als carrers de la seva infantesa. Sort que tot anava canviant, que la gent ja començava a tornar-se més tolerant i comprensiva amb les debilitats humanes i que totes aquelles novetats, passada la primera foguerada, ja no espantaven ningú. La Roser, que ja s'anava fent el càrrec de com era el seu noi, s'ho va prendre força bé i la reconciliació de mare i fill va ser altament emotiva.

La Jèssica, amb els estalvis recaptats ensenyant les vergonyes, va ajudar la mare a donar una nova empenta al

negoci. S'hi va instal·lar una nova cambra frigorífica i un servei de congelats. L'artista, però, no parava massa a casa, anava i venia fent bolos i *tournées*. La cansaladeria s'havia anat adonant de que tenia una noia i no pas un noi i que aquesta era artista i, per tant, es devia al seu públic.

De vegades, actualment, la Roser es dol una mica de la vida que porta la noia, dels seus afers sentimentals mal resolts, de les parelles que ha tingut, que li han pres el pèl i els diners. La nena no té sort, comenta. És una ànima de càntir, ves, si hagués nascut com les altres noies, *normal*, ja s'hauria trobat amb la feina feta i tindria la picardia de les dones, però té la poca malícia dels xicots i la gent se n'aprofita... Encara, de tant en tant, la Jèssica actua a El Cocotero que ara es diu Salsaisol i que ha perdut públic amb la normalització eròtica i l'estandardització dels espectacles picardiosos. La seva presència omple el petit escenari amb un alè d'autenticitat, de frescor. Emplomallada per tot arreu, plena de randes i abillada amb unes mitges negres amb lluentons, baixa per una petita escala i canta sense desafinar fragments de la "Marieta de l'ull viu", d'"Els Tres Tombs" i de "Cançó d'amor i de guerra". Es pot dir que és l'única aportació a la catalanització que es fa al local, una aportació que el públic fidel agraeix amb aplaudiments enfervorits.

La Roser mostra a la clientela, tot sovint, postals de llocs llunyans, records que li ha portat la noia. Pateix pel seu futur, com totes les mares, i encara una mica més, per les circumstàncies. Espera poder-se jubilar però no vol vendre la cansaladeria, perquè potser algun dia la nena tornarà a casa, al recer segur del seu taulell d'infantesa. Sempre li quedarà la botiga, mormola la Roser, resignada.

EL PRIMER COP

Diana Roig Núñez

La Fructuosa repica de dalt de tot la Catedral cridant a oració. El sol, com si la sentís, s'esmuny entre les cases del call, omplint d'ombres la ciutat. Algunes rates aprofiten l'ocasió per sortir del cau buscant quelcom per endur-se al pap. Tarragona tanca portes i un baf de ferum de pixat envaeix l'interior de les muralles.

* * *

L'Agnès s'ha casat aquesta matinada. Encara duu la muda blanca i el cosset entallat amb un cinto. El nou marit, en Lluís, penja l'armilla a una cadira de vímet i es descorda la camisa. La petita Agnès es mira la cambra amb uns ulls espantats de dotze anys. Li crida l'atenció l'escalfapanxes i s'hi perd: li ha semblat veure que dues espurnes es besaven. Ara una d'elles surt corrents i l'altra juga a perseguir-la. Es fan pessigolles i riuen. L'Agnès vol riure amb elles, vol fugir d'aquella cambra i atansa la mà al foc com posseïda per les flames. Ja hi és, ja hi arriba, sent com l'escalfor quasi li menja els palpissos.

—Nena! —li engega en Lluís—, què fas aquí palplantada? Prepara'm un bany!

* * *

Una altra vegada Bernadet arriba a casa ple de cops. El mestre Sabater l'acompanya. Els pares del noi l'han fet venir per oferir-li un sopar. Des que van arribar a ciutat el matrimoni s'ha guanyat la vida com bonament ha pogut, i agraeixen infinitament que el xiquet pugui aprendre un ofici. Bernadet es mira el mestre que seu al cap de la taula i menja fesols i faves i un tall de cansalada i fins i tot hi suca pa, mentre parla amb les galtes plenes i riu i gairebé s'ennuega, però beu vi i tot passa. I ara se'l veu tan gros i tan fràgil que Bernadet es toca el braç morat i no se'n sap avenir.

* * *

Li frega la immensa i peluda esquena i les mans li relisquen a la panxa inflada, greixosa, s'hi enfonsen, sembla que hagin quedat presoners. Amb tot el mullader el vestit li ha quedat xop i se li arrapa al cos. El blanc pur amb què s'ha agenollat a l'altar clareja ara amb l'aigua i mostra els pits, els malucs i la cintura libidinosa. L'Agnès es pregunta si això és el matrimoni, un vestit blanc xop. De sobte les seves mans es topen amb quelcom sota l'aigua. Quan s'ha ficat al cossi, a en Lluís li penjava una pell entre les cames i ara aquella pell s'ha tornat forta, creix i surt a la superfície una bola roja intimidant, mentre el rostre del marit esbossa una ganyota amb la llengua fora. L'Agnès té ganes de vomitar.

* * *

El mestre Sabater va de cantó. Bernadet l'acompanya a casa procurant callar-lo i suportant el seu pes a l'espatlla. El mestre es deixa caure i també el fa anar tort. Li fa mal tot el cos i finalment no aguanta, l'asseu una estona a la vora d'un arc per agafar aire i poder reprendre el camí. L'home canta i crida:

—Rosetaaa! Dueu-me la Roseta! Per què no hi ets, Rosetaaaaa?

L'aprenent s'avergonyeix. Coneix d'oïdes la Roseta, la meuca més bruta i més perversa de tota la ciutat. La cara se li encén i per por que el sentin els veïns les mans li corren soles a tapar la boca d'aquell borratxo faldiller. Els palmells se li estampen a les galtes penjants i els dits s'amunteguen als llavis, fins i tot algun s'esmuny dins la boca immers en vapors de licor. Bernadet sent llavors una batzegada al pols dret que el llança a terra. L'impacte al cap i el dolor l'han marejat, però pot notar com se li obren unes esgarrinxades als colzes i la ràbia se li amuntega a la gola.

* * *

L'Agnès jeu al llit. En Lluís li ha esquinçat el vestit fa una estona. Aquell vestit amb què s'ha agenollat a l'altar, aquell vestit blanc que va cosir la mare aprofitant la tela del que havia estat el seu vestit de núpcies. Ara el vestit dorm esquinçat al terra de la cambra. L'Agnès jeu al llit: mira al sostre mentre en Lluís s'entreté a besar, llepar i mossegar els seus pits. Finalment li jeu a sobre, el pes l'ofega, l'aixafa, amb les mans l'amanyaga, li prem una mamella amb força. De sobte i sense saber el perquè i d'on ve, la sobrepassa un dolor insuportable, una cremor molt més terrible que la

de l'escalafanxes. S'està trencant per dins, sí, sent que s'esquinça com s'ha esquinçat aquell vestit blanc fa una estona. Es mareja i les llàgrimes s'acumulen als ulls fins que vessen i regalimen coll avall, sanglota una mica. Ell mentrestant es mou compulsivament, com si tingués el dimoni dins i fa ganyotes i esbufega. De cop i volta fa un so gutural, somriu i s'atura. Se separa de la petita muller tremolosa i dorm. L'Agnès s'aixeca com pot, les cames li fan figa. Fa quatre passes i contempla amb uns ulls espantats de dotze anys la panxa enlaire d'aquell monstre mentre al seu cap ressonen les paraules "per tota la vida". Al seu llit hi ha una taca de sang.

* * *

Bernadet pica a terra amb el puny clos i reconeix, per primera vegada a la vida, que n'està fart. Tots els records li passen pel davant i decideix, amb bon criteri, que aquell home és el diable. Aquell pecador, en els set sentits de la paraula, no pot ser altre que el mateix Llucifer. Veu un roc, un roc més gran que el seu puny, cantellut, rugós, i sense pensar-s'ho dues vegades l'agafa i s'aixeca. Prem la pedra amb força, el cor s'accelera i d'esquenes al mestre roba segons per decidir-se.

—Ets un bordegàs! —espeta furiós el sabater, i després comença a riure.

El riure passa ràpidament a un crit. Bernadet ha aixafat el seu cap entre el roc i la paret. Però, després del primer cop no s'atura, li encasta dos, tres, quatre, vuit... El crit es va emmudint, el crani va cedint, el noi mou ràpidament la mà, té els ulls desencaixats i injectats en sang, les venes

se li marquen al coll i comença a suar. Fa una estona que el mestre no respon, deixa de picar i li cau la pedra de les mans. A la paret hi ha una taca de sang.

* * *

Tremolen. És el seu primer cop. Els dos joves avui han descobert un món d'horror. Respiren fortament, empassen saliva i senten un fort nus a la gola que amb prou feines deixa passar l'aire. Des del campanar de la Catedral arriben les dotze i al bell mig del cel, la lluna, l'únic testimoni, els xiuxiueja, a tots dos, que aquest cop no serà el darrer.

LLUNY DEL SORRAL

Marta Mora Francitorra

Sol, ningú percep la seva presència. Gairebé no existeix. Potser ningú el coneix. Ningú hi parla, ningú hi juga, ningú el molesta, ningú hi fa broma. Fosc, en l'ombra dels racons busca refugi. No vol ser aquí, però s'hi conforma. No sap per què és aquí, però no ho pregunta.

Un llarg viatge, moltes onades, una abraçada materna. Immensa, inacabable.

Una nova ciutat, moltes olors desconegudes.

Una nova escola. Primer dia de solitud de molts però no de tots.

Una mà amiga se m'acosta. No és com la meva: és gran, és pàl·lida.

La veu és dolça, com la de la mare. No tan trista, no tan sola, però dolça com la de la mare. El so m'agrada, no entenc què diu. M'ensenyava a fable una galleda vermella, una pala verda. M'assenyala allà, on són aquella colla de nens que he vist al matí, quan la mare ha marxat. He estat amb ells, sense conèixer-los. Sense parlar. Sense entendre.

També he estat amb ella, amb la veu dolça. Amb els ulls foscos que em miraven. Amb les mans blanques que m'ajudaven a posar-me una bata vermella i blanca amb molts botons. He dibuixat, els altres nens també ho feien. Ells feien gargots. Jo he dibuixat la mare, el Said que no ha vingut amb mi, s'ha quedat amb l'àvia i el pare, que no deixa de treballar. Ella ha somrigut, li agrada el meu dibuix; més que els dels altres nens.

La veu torna a sonar; ara és més dolça, una mica més trista. Com la de la mare.

Tantes vegades he viscut aquesta situació que no entenc per què no m'hi acostumo. Un nen nou, trist, sol. Sé que aviat serà feliç, que recuperarà la mirada d'infant, que confiarà en mi. Però, i mentrestant..., mentrestant un nen nou. Trist. Sol.

—Vols venir amb mi? Vine al sorral amb els altres nens. Té una pala i una galleda, tots els nens les volen. Te les he portat per a tu.

No em respon, només mira. No plora, tampoc somriu.

A la classe ha fet com els altres nens: un dibuix, molts gargots. Però ell no m'ha pogut explicar què volien dir. Els altres nens, sí.

Al pati, massa nens, massa soroll, cap paraula. No vol jugar. Només s'amaga.

Ara em mira, crec que em somriu. Dubta un instant, petit, molt petit. M'agafa la mà vacil·lant; potser em té por, per això li dic fluixet, suaument:

—No estiguis trist, tot anirà bé. Ningú et molestarà, jo cuidaré de tu.

Sense deixar-me la mà, agafant fort la pala verda i la galleda vermella que li he atansat, ens dirigim cap el sorral.

Ara n'estic segura, somriu.

Com un matí qualsevol, la Clàudia i el Jan, aliens a tot, juguen a construir rius i ponts al sorral. La Clàudia, petita, bruna de cabells llarguíssims ara amb fang fins els colzes, aixeca el cap i veu la jove mestra que s'acosta amb l'Ibrahim. El mira i recorda el dia que va arribar a Barcelona i va poder tornar a respirar alleugerida perquè després de setmanes d'absència podia paladejar de nou cada segon al costat de la seva mare.

Encara ara, uns mesos després, explica amb detall el viatge que va portar la seva mare a travessar tot un oceà:

La meva mare va marxar abans de l'estiu per trobar una feina i una casa bonica a Barcelona i jo em vaig quedar amb la tieta Júlia a La Paz. Abans d'anar-se'n em va prometre que tornaria a buscar-me molt aviat; me la vaig creure i cada vespre abans d'adormir-me li demanava a la tieta Júlia:

—Que vindrà demà la mare a buscar-me?

—Demà no, però aviat, tornarà aviat.

La mare trucava sovint i jo li explicava tot el que feia durant el dia però no li deia que la trobava a faltar, perquè la tieta m'havia dit que a la mare li hauria entrat una tristesa que l'hauria fet emmalaltir. Per això no li ho deia. Només li explicava el que feia durant el dia.

Una nit, li vaig dir a la tieta Júlia:

—La mare ja no m'estima, per això no em ve a buscar. Tu sí que m'estimes, perquè et quedes amb mi cuidant-me.

La tieta m'abraçà tan fort que em féu mal i es posà a plorar. Plorava sense fer soroll però jo sentia les llàgrimes humides a la meva galta.

—No ho diguis això, Clàudia. La teva mare t'estima. La teva mare tornarà. Quan trobi una feina i una casa amb una habitació ben bonica per a tu, tornarà.

Abans que la mare marxés vivíem en una petita casa amb la tieta i l'àvia. La mare tenia una perruqueria i, com que mai tenia gaire feina, s'entretenia a pentinar els meus cabells. M'agradava que em fes tot el cap ple de trenes, primes, molt primes; amb cintes de molts colors. A vegades em pentinava com una artista de cine, amb rínxols flonjos i el serrell ben crepat. Fins i tot, si insistia una mica, la mare em deixava que em pintés els llavis, no amb el color que m'agradava més, color maduixa, sinó un de més fluixet, com el dels geranis que l'àvia cuidava al nostre balcó. Si tornava a casa amb aquesta fila, la tieta ens deia sempre amb un somriure a mitges:

—Mira que bé, la Marilyn Monroe se'ns ha tornat moreneta.

Quan plegava de la perruqueria, ja cap al tard, la mare anava pels autobusos de la ciutat venent coses precioses als passatgers: raspalls de dents amb forma d'elefant, llapis de colors, llibres per pintar, clips per als cabells amb llunes i amb sols i amb estrelles.

Un vespre la tieta em va explicar que els conductors dels autobusos no feien pagar el bitllet a la mare quan anava a vendre i jo vaig pensar que era molt afortunada de poder passejar de franc per la ciutat venent coses boniques. Molts dies la volia acompanyar però ella sempre deia molt seriosa:

—Princesa, ja treballaràs prou a la força de gran. Vés amb la tieta i porta't bé.

La tieta ens cuidava molt, a mi i a l'àvia, que era tan velleta que gairebé no podia caminar. Feia els passos tan

curts que un dia vaig comptar tres vegades deu abans que arribés de la cuina al balcó a regar els geranis. Jo en canvi hi arribava amb sis passos, això sí, molt llargs.

Algunes nits em semblava sentir la mare plorar a la seva habitació. M'aixecava del llit molt a poc a poc, intentant no fer soroll, però abans d'arribar a la seva porta la mare sempre em cridava:

—Princesa, que tens por? Vine a dormir amb mi.

Jo entrava corrents i m'estirava al seu costat. M'agradava l'olor dels seus llençols, em recordava tant a ella que vaig demanar-li si us plau a la tieta que no els rentés quan la mare va marxar.

—Que ploraves, mama?

—No, princesa, no..., deuen ser els veïns que tenen un gat malaltó.

Enfonsava el nas al coixí respirant molt profundament la seva olor i deixava que la mare m'acaronés suaument l'esquena fins a adormir-me.

Jo era molt feliç, però la mare va marxar, perquè ja no li agradava pentinar només els meus cabells. Perquè ja no volia passejar de franc amb autobús. Perquè els veïns no tenien cap gat malaltó, i ella plorava algunes nits. I sobretot, sobretot, perquè volia una feina i una casa amb una habitació ben bonica per a mi.

Només va tardar unes setmanes a venir-me a buscar, però la vaig trobar a faltar tant...

El Jan s'arremanga les mànigues amb paciència i de reüll veu com la mestra de la Clàudia s'ajup al seu costat amb un nen nou de la mà.

—Quin riu més bonic, nois. Per què no deixeu que l'Ibrahim us ajudi a acabar-lo?

—És clar —respon la Clàudia—. Ell té la galleda grossa, ens ajudarà a portar l'aigua de la font.

—Ibrahim —li diu el Jan mentre cava amb deler un petit llac al final del riu—, omple la galleda ben plena d'aigua per a aquest riu que estem construint.

L'Ibrahim, que reacciona al so mal pronunciat del seu propi nom, se'l queda mirant entre sorprès i poruc. Im-mòbil aferra amb força la mà de la mestra.

—No ho veus, Jan, que no t'entén encara? —s'afanya a dir la Clàudia.

La petita s'aixeca, es frega les mans enfangades a la seva desmanegada bata i amb lloable naturalitat pren la mà del petit Ibrahim.

—Vine amb mi, jo t'ensenyaré on és la font.

L'Ibrahim, no sense reticències tot i el gest d'ànim de la seva mestra, segueix la nena fins la font i posa la galleda sota l'aixeta oberta que la Clàudia li assenyala.

De tornada, tots dos omplen el riu que el Jan ja ha acabat de cavar i corren enriolats al voltant de la seva obra.

Com un matí qualsevol, tres nens, aliens a tot, juguen a construir rius i ponts al sorral i comencen a fer-se amics.

DES DEL BALCÓ

Imma Cisa Mercadé

Ne dites pas: mourir. Dites: naître
Victor Hugo

El blau argentat del mar dansa delicadament darrere el balcó. La brisa desplaça uns velers despreocupats. La barana és freda i humida i el polsim fastigós del rovellat se m'enganxa a les mans. Els trens sense esma segueixen el seu constant sotragueig amunt i avall. Ni ells mateixos saben on van. Més enllà, els turistes com formigues a l'amfiteatre tracten d'esbrinar qui som i d'on venim.

Gairebé no sento el mòbil sonar a causa del xivarri de la gent passejant per la Rambla. No em sorprèn; sabia que tard o d'hora passaria. Ma mare torna a estar ingressada a Joan XXIII. Cal que hi vagi.

Rambla avall vaig cabdellant el fil dels fets que l'han duta de nou a l'hospital. "És un tumor, l'extirparem." "S'ha estès, hem de tornar a intervenir." "Metàstasi", van dir finalment. I aquesta paraula ja ho deia tot: "Res a fer."

Ja feia temps que aquest cranc la rosegava per dins. Un cranc que des del seu fosc silenci construïa dia i nit

les tenebroses cavernes de la mort al fons del ventre. I, lentament, li anava consumint aferrissadament la vida; a ella, que n'havia donada tanta.

A l'alçada del carrer Unió estic totalment trasbalsada. La fressa del cotxes m'atabala. Els clàxons m'inunden el cervell i el bullici del carrer em destempra. L'olor de benzina i el fum em maregen. L'aire és cada cop més espès i m'ofego. Sento que no puc respirar. Panteixo. Algú em pregunta si em passa res.

Quan creuo la plaça Imperial sento l'impuls de travessar el petit jardí amb els ànecs on tantes vegades havíem passejat plegades. L'ànec collverd em mira des de darrere el pont. Quan m'hi atanso no gosa aixecar el cap. Té molles de pa a la vora i no fa pas cap gest per menjar-se-les. Crec que tremola. Potser no passarà d'avui. Darrere els esbarzers m'ha semblat veure una rata.

M'informen que és a cures intensives. Només s'hi pot entrar de dos en dos. A les cinc en punt, quan obren per a les visites, m'enfilo la bata verda, que de tan aspra m'esborrona la pell, i m'hi endinso. L'habitació té una llum freda i poc acollidora, una llum de fluorescent emboirat.

La pal·lidesa de ciri de la seva cara em deixa glaçada. Les òrbites dels ulls enfonsades i el nas punxegut li donen un aire místic. Les galtes xuclades —perquè aquests últims dies no tenia esma ni de menjar— li ressalten els pòmuls ossuts. Un fil de saliva li regalima per la comissura de la boca. El seu ventre segueix tan inflat com un globus.

—És el meu últim embaràs —bromejava.

Els tubs i les màquines l'envolten i l'ofeguen. Em diuen que són per alimentar-la i per ajudar-la a respirar. El bip constant d'un aparell em recorda que encara hi ha un

fil de vida. Està inconscient, li agafem la mà i li parlem. “Tranquil·la, som aquí i aviat marxarem tots a casa.” L'estremiment de la nostra veu ens delata. Ella sap i nosaltres sabem que no és veritat.

Uns ulls apagats i infinitament tristos em volen parlar, però jo no els sento. Només sóc capaç de llegir una mirada fugissera profundament abatuda i perduda, una mirada que vola cap a la finestra i arriba Rambla amunt, al mar de la seva infantesa i dels seus estius. I sento fred, un fred que em puja per l'esquena i s'escampa per tot el meu cos malgrat la calor del mes de maig.

Escolteu-me bé, si us plau. Aquest és l'últim cop. No em feu patir més. Traieu-me aquests tubs. Sento nàusees. Aquesta olor fa tragitar el meu estómac. No puc reviure l'angoixa dels tractaments, no vull vomitar més ni quedar-me altre cop sense cabells. Aquest *zub-zub* m'assageta. Estic feble i necessito una mica de força per al meu últim viatge. Allunyeu-me d'aquesta presó de muntanya i de foscor. Tan sols us demano un bri de dignitat.

De matinada el bip s'ha aturat. Ja està. Sento un buit a l'ànima que m'empetiteix. Torno a ser aquella nena de sis anys que un dia van oblidar a casa. I m'amago encongida sota el forat de l'escala amb el cap cot repenjat als genolls i els braços aferrats a les cames arronsades, mentre les llàgrimes m'amaren el vestit de flors. El mateix silenci, la mateixa soledat, la mateixa angoixa, la mateixa orfandat.

Una fugaç carícia a la galta és el nostre últim contacte. Ja no sé si és ella o una altra.

A la meva mare no l'enterrem, l'emmarem. Els cucs no menjaran mai el seu cos; tan sols quedarà la pols i la cendra, la terra que torna al mar. El mar és ara el ventre

de la vida i el ventre de la mort. Avui el ventre del mar acollirà el ventre de la mare, mentre el gronxa amb la cançó de bressol de les ones. Ets mar i ets mare.

La barca amb què l'acompanyen en el seu últim viatge fa pudor de peix i de gasoil. L'hem agafada al moll de pescadors del port. Ens duu mar endins gràcies a la perícia de l'improvisat pilot que dirigeix la proa costa amunt, per babord.

Ma filla jeu a coberta. El vaivé oscil·lant de la barca la mareja. Jo mateixa tracto de mantenir el control tot mirant la línia de l'horitzó. Som molts a la barca, grans i petits. El silenci només és trencat per les ones xocant contra la nau i pel rondineig constant del motor.

En arribar davant de l'ermita de Berà, la barca ancora. Ens aturem i contemplem el turó ple de pins que tantes vegades hem trepitjat. L'olor de resina que ens envolta quan l'oreig l'apropa ens evoca moments feliços de la nostra infantesa, de jocs i rialles. Ara, però, som a l'altra banda i no mirem el mar sinó la terra i no juguem; potser plorem.

Més enllà, a la Punta, la Roca Foradada dissimula majestuosa el seu cau secret. I els pins, quasi horitzontals per la força del vent, com a astes vençudes, segueixen resistint l'escomesa de la marinada; uns pins que l'avi va plantar molt anys enrere.

Ha arribat el moment. Obrim l'urna i escampem les cendres. Sembla que el mar les estigui esperant i les acull de bon grat. Les cendres s'entrellacen amb les onades, s'agermanen i es fusionen. Tot és un. Blau i gris. Terra i mar. Uns pètals de rosa i unes tímides tulipes són el nostre últim adéu.

El blau argentat del mar dansa delicadament darrere el balcó. La brisa desplaça uns velers despreocupats. El raigs de sol obren solcs lluents al mar plens de llum i vida. Són camins que et porten cap a mi i cap a l'infinit.

Els trens decidits enfilen via amunt i via avall. Menen els viatgers cap a l'aventura, a una nova vida o a la retrobada d'un antic amor. Qui sap? Els colors vius de la roba dels turistes pinten de fons un quadre impressionista. Des d'aquí m'arriben les seves rialles. O potser són les nimfes que m'esguarden i em xiuxiegen.

Sóc aquí, mireu-me. Sóc lliure, sóc mar, sóc matèria, sóc cosmos, sóc llum, sóc infinit, sóc eternitat. Us veig i us sento. Aproveu-vos. Les meves cendres us protegiran de tot: del mar i del cel, de la terra i del sol..., perquè jo ja sóc mar i cel, terra i sol..., i sóc mare com la terra i mare com el mar. Cada estiu, quan us banyeu a la platja, tots serem un. Serem silenci i pau.

Passat el carrer Sant Francesc m'acompanya una melodia harmoniosa d'un cor de flutes. Vénen d'una de les finestres obertes de l'escola. Una nena, a l'ampit de la finestra, em somriu amb els seus ulls ametllats.

Davant l'aparador d'una llibreria em quedo badant davant les guies de viatges. Les fotos de les portades m'inciten a marxar. Viatjar és conèixer i aprendre; és créixer. Viatjar és estar viu.

Somric davant les mirades de reüll d'unes dones que em senten cantar al mig del carrer, cavil·lant potser si no m'hauré pres alguna substància. És amb la música de la dringadissa de les seves joies que canto. En veure-les, no me'n puc estar d'esclafir de riure, obertament, francament, amb tots els músculs del meu cos dedicats a la tasca, amb

riales espontànies, sinceres i potser també un pèl ingènues, com les de la meva filla en el seu primer espectacle de pallassos.

M'aturo a comprar un ram de flors, un ram de molts colors i dolces olors. Hi posen gladiols, lliris, calèndules i margarides llampants. Acaricio els pètals i sento el tacte del fulard de seda que duia al coll el dia en què ens vam acomiadar.

A la plaça, un avi i el seu nét donen molles de pa a les aus. Una ànega decidida empeny els aneguets a atrapar-les. Els petits es disputen les més mínima engruna, mentre els sento clacar sense respir. Una cadernera em regala una eterna i mel·líflua refilada. Després, de sobte, aixeca el vol cofoia i fuig amunt, lluny, quasi a l'infinit. És la vida.

Torno a Joan XXIII. Ma germana acaba de tenir una nena. Es dirà Marina.

EL JOC DEL VENT

Montserrat Gil i Casals

Els astròlegs clamen que en el món sublunar tots els seus astres tenen els daus, els daus de la vida per fer-la ballar... Bruixots i bruixes barregen pocions, un xic de verí per canviar el destí...! N'hi ha que tiren cartes per pronosticar el futur que haurà de venir... Són molts els qui parlen, xerren i creuen que és una cosa que en diuen atzar... Altres somien en la sort, la que en diuen "bona", aquests aboquen un sac de diners en *lotos*, travesses o juguesques, i somien i esperen que toqui, que toqui..., que toqui el què?

Que clamin, que barregin, que tirin, que parlin, que xerrin, que creguin, que somiïn, que esperin que toqui..., però, NO!

És el vent!

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és com una joguina, fa dibuixos, és fantasia..., et pot fer gaudir, distreure, et pot alegrar... És com una màgia contínua, un pou ple de secrets, una figura de vidre, un titella atapeït de fils... Es pot sentir com el que porta

la batuta, com l'amo de la clau del pany, el que arriba al cim d'un cingle o el que ha estat coronat.

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és viatger, vola com els ocells, salta com els cangurs, corre com les guineus... Va d'un cantó a l'altre sense ordre, sense concert. Pot ser al nord i després al sud. El seu joc és fluctuant, aventurer, imprevist. Juga aquí, juga allà. Un joc de vida, avui aquí, demà allà! Pot ser al nord i després al sud.

A totes les mares que lluiten i criden ben fort: jo sí que podré!

M'imagino una mare bonica, jove, que amb un petó donarà la benvinguda a una filla menuda (de 10 o 11 mesos, tant se val...) Una mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar...

Fa fred, comença la tardor; les nits a Vic (Osona) són fredes. La boira passeja baixa, busca els carrers, empaita les cases i ho toca tot. Les seves grapes amples semblen els ulls dels veïns que tot fent passejades concentren la vista i aguaiten els aparadors plens a vessar. Una vista que demana comprar, desitja tenir. L'olor dels cafès, el fum de les llars, la flaire dels perfums, la pudor de porcs, les essències dels jardins, els tufs de les indústries..., tot es barreja, tot s'ajunta; una unió que caldeja l'aire d'una ciutat on la prosperitat s'ensuma, on la fortuna es fa present, on la riquesa és una joia de molts, on l'abundància es desborda, on..., on la pobresa es controla, on la misèria és desconeguda, on la necessitat és atesa, on les penúries s'expliquen, on...

Una mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar..., una mare

que fa temps que escriu, fa temps que apunta en el seu diari; explica un relat, explica una història a una filla que ella somia, que té la pell fosca, de color de xocolata, els llavis molsuts i boqueta dolça, de cabell molt negre i rínxol petit, d'ulls foscos i mirada clara. Li explica i li conta que “t'estimaré i t'acotxaré!”; li diu que tindrà un llitet amb barana de fusta i un balancí petit; un cotxet molt maco i un osset molt gran...

Quan la parella desitja poder infantar, s'estima i s'estima sense descansar. Quan passen els dies i el fruit no vol arribar, el neguit comença, la por s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*. Quan l'embaràs arriba i queda truncat, primer una vegada i després d'altres més, el cos es debilita, els nervis es desperten..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*. Quan els metges proven, burxen i remenen i no troben res, tot el cos tremola, l'ànima s'arronsa, la foscor s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va afeblint*.

El rellotge li explica que el moment s'acosta, li diu a cau d'orella que no cal esperar més... El rostre animat se li omple de llum; vol avançar el moment, vol accelerar-lo... Quanta il·lusió que empeny, quanta vida que vol ressorgir! El soroll del *ring* se li fa present, el temps no s'espera. Voldria cridar, voldria escampar bocins d'alegria, bocins d'esperança. A l'home desperta, que li fa costat; junts prenen maletes, junts prenen el vol. La mare amb el rostre cuidat, la mirada serena, que li agrada lluitar i que fa goig d'aguaitar, mira les muntanyes pintades de blanc.

L'avió s'allunya, deixa enllà el nord i s'apropa al sud.

La mare medita, imagina i somia. Veu una nena que s'espera, espera la vida i potser un demà; que els seus braços imploren poder voleiar; les seves llàgrimes no paren

de vessar; que fa un crit d'angoixa que es deixa sentir i augmenta i augmenta...

L'avió aterra, el cor s'accelera, ja no està afeblit; té la força plena. La joia li omple tot el cos sencer. La mare amb el rostre cuidat gemega de goig, els ulls se li entelen de l'aigua de dins... Com serà la filla? Què li haurà de fer? El dia comença i la claror també...

Una punyida de por li travessa el cos, l'aparta i la deixa que fugi d'allí. La seva filla l'espera i l'ha d'abraçar, li farà un petó. Com serà la filla? Què li haurà de fer? El dia comença i la claror també...

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent també pot fer patir, angoixar, pot entristir... Té força, té empenta, camina, arranca, s'escapa... Pot ser fum, foscor, bromera..., pot posar-se forques als dits, foc a la boca, tancs a les cames, buidor al cor...

El vent juga amb la vida, s'emporta el passat, arrossega el present, canvia l'avui, perfila el demà...

El vent és viatger, vola com els ocells, salta com els cangurs, corre com les guineus... Va d'un cantó a l'altre sense ordre, sense concert. Pot ser al sud i després al nord. El seu joc és a vegades confús, altres fosc i tèrbol. Juga aquí, juga allà. Un joc de vida, avui aquí, demà allà! Pot ser al sud i després al nord.

A totes les *bones* mares que diuen altives: "No sé com ha pogut..."

M'imagino una mare bonica, jove, que amb un petó diu adéu a una filla menuda (de 10 o 11 mesos, tant se val...). Una mare amb el rostre cansat, la mirada trista, els peus descalços, la roba esquinqada...

Fa fred; comença la primavera, i les nits a Addis-Abeba (Etiòpia) són fredes. La lluna passeja tombada, sembla ajaguda, sembla que mandreja i mira els estels. Una mirada enlaire com la dels veïns que, tot fent oracions, arrufen les celles i aguaiten el cel demanant pluja d'esperança. L'olor d'espècies, el fum dels vehicles, la flaire dels ciris que arreu onegen, el tuf de brutícia, les essències dels arbres..., tot es barreja, tot s'ajunta; una unió que caldeja l'aire d'una ciutat on la pobresa es deixa veure, on la misèria passeja altiva, on la necessitat obliga, on les penúries s'empaiten, on..., on la benaurança s'enalteix en les pregàries, on la fortuna es descuida de fer-se present, on la riquesa és una joia de molt pocs, on l'abundància és desconeguda, on...

Una mare amb el rostre cansat, la mirada trista, els peus descalços, la roba esquinçada... Una mare que voldria escriure una carta a una nena de pell fosca, de color de xocolata, de llavis molsuts i boqueta dolça, de cabell molt negre i rínxol petit, d'ulls foscos i mirada clara. Voldria dir a sa filla menuda: "T'estimaré i et recordaré!" Però no té llapis, no té paper, no sap fer una carta, ni tan sols un traç; mai ha pogut aprendre a dibuixar les lletres.

Quan la gana apressa, el neguit entorpeix la ment, l'ànsia enfebreaix la còrpora, la fam arronsa l'estómac..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*. El fred es fica a dins l'ossada si no hi ha aixopluc per resguardar-se; les mans i la pell es ressequen; els llavis es tallen..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*. Quan la malaltia arriba, tot el cos tremola, l'ànima s'arronsa, la foscor s'acosta..., i *de mica en mica el cor es va tornant dur*.

Una punyida de mal l'avisava, li explica que el moment s'acosta, li diu a cau d'orella que no pot esperar més... Ella,

amb el rostre afligit, vol deixar passar l'estona; vol frenar el moment... Quanta força que empeny, quanta vida que vol ressorgir! Un nou dolor se li fa present; el temps no s'espera. Voldria cridar, voldria consol, voldria una llum, però el carrer és fosc, és negra nit i no hi ha ningú. La solitud se li fa present. No és un bon regal, ni un trist donatiu; és l'ombra d'una mare bonica i jove que amb un petó diu adéu a una filla menuda... Un petó per a una filla menuda que deixa asseguda en un racó del carrer.

La nena s'espera, espera la vida i potser un demà; els seus braços imploren poder voleiar; les seves llàgrimes no paren de vessar; fa un crit d'angoixa que es deixa sentir i augmenta i augmenta...

La mare s'acosta a un altre carrer. Té les orelles tapades; no vol escoltar, no pot escoltar... Una nova vida li esqueixa el camí, un riu de sang emplena el traçat... La mare bonica té la boca closa, ofega uns gemecs; els ulls se li entelen de l'aigua de dins... Un nou nadó que arriba sense abrigall, amb la boca oberta i el ploricó despert. Què farà la mare? Què haurà de fer? Encara és nit fosca, encara fa fred...

El mocador gastat, encara calent de l'altra menuda! L'esquena torçada ja sap el posat! Un bebè petit que quasi no pesa és un pes lleuger, fàcil de portar. Uns pits que es desperten, que volen vessar.

Què farà la mare? Què haurà de fer? Encara és nit fosca, encara fa fred...

Un dia una filla menuda cercarà l'ahir, cercarà l'avui, cercarà el demà; mirarà la lluna i esperarà l'atzar. Si busca, que escolti el xiulet del vent, que canta i refila a tot ésser vivent.

DESNAIXEMENT

Josefa Bellver Guardiola

La reguera de llum polsegosa entra amb tímidesa a través de les esclatxes de la persiana i banyen el teu cos estès sobre el llit, gebrant de punts lluminosos la teva concisa silueta inerta, escalfant les teves parpelles tancades i els teus llavis ressecs i blanquinosos.

M'acosto a tu i en silenci m'aproximo a la teva oïda, com una forma etèria, sense matèria, i sense tocar-te murmuro que vaig a contar-te un secret.

Desitjo contar-te un secret, però espero que sàpigues guardar-lo. Al lloc on et porto les persones acaben de tornar de tenir un peu a la tomba, gairebé mai són conscients de qui són o d'on estan. He de dir-te que sovint pateixen, molts sofreixen terribles malalties que han esborrat els seus records, altres senten els seus cossos impotents davant la vana possibilitat de moviment, els dits de les seves mans es dobleguen com a rígids ganxos incapaços de poder subjectar amb destresa ni tan sols una cullera.

Però la seva pitjor agonia potser és l'abisme del desamor, ja que molt poca gent els estima, arriben a la vida sols i

desemparats, desorientats, només algunes infermeres els cuiden i els malcrien sense gaire devoció.

Però deixa'm contar-te que amb el temps les persones van recuperant forces i la memòria a poc a poc torna, i arriben els records i les ganes de viure, i les rialles, i aquests llargs viatges en autobús, i inacabables sessions de ball amb música antiquada, de vegades ridícula, burlanera, de vegades romàntica, temes d'aquests lents que et permeten ballar agarrat amb la parella que has triat... I llavors la coneixes a ella: saps que no és un amor apassionat, però el teu cor et diu que serà la dona de la teva vida. El seu somriure s'albira entre milions d'arrugues que solquen el seu rostre i a partir d'aquest dia no se separarà de tu ni tu d'ella.

El temps va passant, observes que el teu cos va adquirint més i més energia a cada pas del camí i la teva ment es torna cada cop més lúcida i et sents preparat per començar a aprendre. T'ensenyen a conduir i et compres un gran cotxe, perquè algú es va preocupar que tornessis de la teva tomba amb una pensió substanciosa.

I aconseguixes una magnífica casa amb molts dormitoris que només tu i ella ocupareu de moment. Però llavors s'acaba allò de bo i has de començar a treballar, encara que, tranquil, no tot és tan dolent, director de banca, res més i res menys, vacances al setembre, creuer per les illes gregues... I en tornar descobreixes que tens néts, fins i tot fills.

I també descobreixes que el teu treball t'agrada i no pots parar de treballar; ella es molesta una mica, perquè tornes tard a casa, de fet t'has perdut el naixement d'algun dels teus fills, quin error tan lamentable, i no entens que no compregui que ho fas pel benestar de tots, perquè els estimes, perquè vols el millor per a tots. Però alguna vegada, quan

tots han sopat ja, a la penombra del vostre tàlem discutiu les vostres diferències, i ella segueix sense comprendre que ho fas tot pel seu bé, perquè mai no li falti de res.

Recordes el dia que li demanes que es casi amb tu. Recordes la brillantor dels seus ulls. De sobte te n'adones, sense saber quan ha passat, que estàs bojament enamorat d'aquesta bella dona. Donaries tot el que fóra per ella. La mires i cada dia està més bonica. I no hi ha remei miraculós contra les arrugues ni cirurgia que ho solucioni, perquè el temps cura el desgast i sou cada cop més joves, els vostres ossos més forts... I el vostre esperit?

El temps corre, ara passa volant. Hauràs viscut milers d'experiències enriquidores. Ara tens vint anys. Estàs en la flor de la teva vida. Vas a la universitat. Ja no tens cotxe, ja no tens aquest formidable treball que tenies, has perdut a molts dels amics que vas trobar pel camí, és més, te n'adones que tens una enorme dificultat per fer amics, és mania teva o no, però et fa la sensació que la gent et rebutja, i un dia te n'adones que ella ja no està amb tu, l'has perduda i per molt que t'esforces no podràs fer res perquè torni... Et sents sol com al principi, et sents tan insegur...

Sé que estàs cansat, ho noto en la teva mirada, t'he seguit des dels inicis, fins i tot ara, quan t'estens abatut sobre el teu llit, mentre els rajos de llum polsegosa banyen la teva silueta inerta i sobre la taula de nit reposa un tub de pastilles que podran fer-te dormir per sempre, mentre preguntes si val la pena continuar...

M'ho preguntes a mi? Vols que et continuï contant el que t'espera en aquest món secret?

M'alegro que hagi pres aquesta decisió, no t'en penediràs. Doncs llavors no em queda una altra alternativa que contar-te que en aquest món no tindràs més remei que continuar fent-te menut, però no et preocupis perquè al teu costat hi haurà els teus pares. Ah, que no t'he parlat d'ells? Van aparèixer fa ja bastants anys endarrere, però em fa que és ara quan més importants són, sobretot mamà. La veritat és que ara ve una època una mica dura. És quan t'entestes a distanciar-te de tots, quan penses erròniament que no necessites a ningú; encara no s'ha trobat una explicació plausible de per què passa això. Diuen que són coses de les hormones. Però no t'angoixis, perquè això ocorrerà durant només uns anys més, llavors el teu cos d'home es perdrà i et convertiràs en un nen. Sense cap dubte aquesta és l'època més amena de la teva existència, sobretot perquè tots t'estimen, t'ho consenten tot i et fan regals, i a més a més desitgen el contacte amb tu, el bes i l'abraçada, malgrat que tu sovint ho rebutges.

Arribarà un moment en què començaràs a deixar de tenir consciència de les coses, però no t'inquietis, no sentiràs dolor, a més a més, la gent del teu entorn et continuarà estimant igual o més, no serà com al principi quan l'afecte era fingit a canvi d'un sou. Papà i mamà estaran sempre ací, sobretot mamà, a ella sempre la tindràs present. El contacte es farà més patent, la comunicació deixarà de ser verbal, però no tinguis por, no vagis a pensar que ningú t'entén, aquí tindràs sempre la teva mare per ser la teva intèrpret, ella ho sap tot sobre el llenguatge del bebè.

El final de tot és una mica estrany, però t'ho he de contar, perquè és important: quan tots, absolutament tots els teus records hagin desaparegut per complet haurà

arribat el moment del despertar, l'acte de desdonar a llum, d'introduir-te al si de la teva mare.

Ningú sap encara si és dolorós, alguns diuen que el pas pel coll uterí és bastant traumàtic, però res has de témer, ja que cap record romandrà enregistrat en la teva memòria. I un cop al ventre de la teva mare sentiràs tanta pau que voldràs per sempre estar allí.

Potser sentis la veu de la mare de tant en tant, rares vegades la d'una altra gent, i a poc a poc, molt a poc a poc, t'aniràs extingint dolçament fins a arribar al just moment en què els cossos dels teus pares s'uneixen en una extasiada simbiosi per desengendrar-te en un acte de pur amor.

I això és tot, si vols et porto a aquest lloc però, promets guardar-me el secret?

En record de Kiko, febrer 1986 - maig 2006 †
Massa jove per morir, massa gran per continuar
gaudint de la seva infància.

EL MALSON

Francisco Rojas Herrera

(Del narrador a Franz Kafka)

M'adreço a vostè per comentar-li que després d'haver llegit el seu llibre *La metamorfosi* tenim un punt en comú: tots dos hem esdevingut un insecte.

Jo m'imaginava que s'havia transformat en una papallona, la qual cosa trobava molt patètica i alhora divertida, però per part meva no m'agrada gens haver de suportar la closca aquesta d'escarabat. Per tant, si em fa el favor, no torni a escriure sobre persones que es tornen animals, per petits que siguin, perquè crearà una plaga de mil dimonis.

(De Franz Kafka al narrador)

No sé qui és vostè però no hi ha res a fer.

La meva capacitat per confondre la ficció amb la realitat és tan poderosa que em fa l'efecte que no podré aixecar el vol.

De fet, he convençut el meu amic Max Brod perquè cremi les meves obres no publicades quan la mort se m'emporti a l'infern. Però és tan tossut que diu que la meva

contribució a la literatura universal és haver creat certs mons fantasmagòrics que cap altre escriptor pot intuir.

Per cert, he sentit a dir que hi ha una plaga d'insectes a Praga i que ja s'han esgotat tots els insecticides.

(Del narrador a Franz Kafka)

El seu problema radica en el fet que es veu oprimat pel conjunt de la societat i les seves institucions esclavistes. Per aquesta raó es considera “un bitxo *raro*”. De totes maneres li recomano la lectura d'un llibre de Kierkegaard que parla de *L'angoixa*.

(De Franz Kafka al narrador)

No queda cap insecticida.

(Del narrador a Franz Kafka)

Estic de bona sort. Acabo de treure'm del cap la meva condició d'escarabat. Però haig de reconèixer que vostè és capaç que el lector dels seus llibres es posi en la pell del protagonista.

(De Franz Kafka al narrador)

Hi insisteixo: no queda cap insecticida.

(Del narrador a Franz Kafka)

Torni a llegir Kierkegaard, si us plau. Que encara no ha après la lliçó? “La classe de filosofia que un tria depèn de la classe d'home que un es pensa que és.”

(De Franz Kafka al narrador)

Estic molt agraït per les seves recomanacions, però la cosa empitjora.

He sortit de casa per comprar el diari i no he parat de trobar-me altres insectes que m'acusaven de llur transformació per culpa del meu llibre.

(Del narrador a Franz Kafka)

Senyor Kafka: vol deixar d'una punyetera vegada de fer l'animal i creure's de totes passades que vostè és un gran escriptor i que no s'ha d'agafar al peu de la lletra allò que escriu?

Penso que hauríem de trobar-nos abans que sigui massa tard i acabi embogint. Quin dia li va bé?

(De Franz Kafka al narrador)

Accedeixo a la seva proposta. Però amb qui dels dos està disposat a parlar, amb mi o amb la papallona?

LA BOSSA

Clara Prat Roig

Tot va començar el dia que no va trobar aquell rodet de fotografies que portava a revelar. Estava segura que l'havia posat a la bossa, però per més que buscava i buscava no el trobava. La dona de la botiga veient-la furgar tant li va dir que si volia podia buidar la bossa al mostrador per escorcollar més tranquil·lament. Tot i que al principi va dir que no, finalment va acabar abocant-la. Allà hi va sortir de tot: el mòbil, el moneder, mocadors de paper, les ulleres de sol, un raspall, una calculadora, les claus de casa i del cotxe, una petita llibreta per apuntar notes o adreces, un bolígraf..., però res del rodet de fotos.

—Però si estava segura d'haver-lo posat —va dir molt perplexa—, no pot ser que m'hagi desaparegut.

—Potser li ho sembla que l'ha posat i l'ha deixat sobre alguna taula, a vegades passa... —li va dir la botiguera, i afegí—: Ja me'l portarà un altre dia...

Va tornar a posar tot altra vegada dins la bossa capficada intentant recordar què havia fet amb el rodet i sortí de la botiga.

En tot el dia no hi va pensar més, però quan va tornar a casa el primer que va fer va ser buscar si trobava el rodets de fotos per algun lloc. No aparegué.

Encara va estar cercant-lo alguns dies, però finalment arribà a la conclusió que li devia caure al terra al sortir de casa o del cotxe.

El segon objecte que va perdre va ser les seves ulleres de sol. Li havien regalat pel seu aniversari i eren molt cares, va tenir un gran disgust.

—Però si jo les tenia a dins la bossa —es repetia una i altra vegada—, estic segura que no les he tret d'aquí.

—Potser te les han robat —li va dir el seu marit per consolar-la.

—M'han robat les ulleres i m'han deixat el moneder?, no home, no pot ser —contestà ella mentre tornava a buidar la bossa damunt la taula del menjador. Va mirar si el fons estava foradat, però res, tot estava correcte.

Va estar buscant les ulleres diverses setmanes i no les va trobar, i com va passar amb el rodets va arribar a pensar que li havien caigut pel carrer.

La tercera cosa que va desaparèixer va ser el mòbil. Una altra vegada jurava i perjurava que el tenia a dins la bossa i que d'allà no l'havia tret. Tampoc va aparèixer.

Després va trobar a faltar les claus de casa, sempre les duia a la bossa, però ja no hi eren. El moneder va ser el següent objecte que no va trobar, i això sí que la va amoïnar molt, sobretot perquè va haver de renovar totes les targetes i documents que duia, a més de la vergonya i desconcert que va passar quan va anar a pagar i no el va trobar.

Després del moneder va decidir anar al metge, potser estava estressada i es descuidava les coses pels llocs i no se'n

recordava. Ja eren massa objectes perduts sense una raó aparent. Després de fer-li unes quantes proves, el metge decidí que no tenia res, i que segur que tot plegat era fruit de la casualitat.

Passaren uns mesos de tranquil·litat, que van coincidir amb les vacances d'estiu, i la bossa d'hivern quedà arraconada a l'armari. Amb els primers freds va tornar a agafar la vella bossa, tot i que la tenia una mica gastada li anava bé perquè li era pràctica, li cabien força coses i ella sempre anava carregada. Abans d'omplir-la però li féu una repassada, encara estava estranyada per totes les pèrdues, i buscava que no hi hagués algun forat a l'interior que li hagués passat desapercebut. Tot estava correcte.

Tot anava bé, sense cap pèrdua ni desaparició, fins que un dia va trobar a faltar la calculadora. Estava en un sopar amb les amigues i ella sempre feia els comptes de quant els hi tocava pagar a cadascuna, va començar a buscar i a regirar, i la calculadora no hi era. Li va agafar una suor freda i es va posar frenètica. Va buidar la bossa sobre la taula i com embogida va començar a cercar entre els molts objectes que van sortir de dins. Les amigues es van espantar una mica i fins i tot una li va oferir un tranquil·litzant.

—No t'amoïnis —li va dir—, jo també porto una calculadora.

Va arribar a casa trasbalsada. Tot plegat era una bestiesa, tothom pot perdre una calculadora —es deia a si mateixa—, potser la tinc en una altra bossa i amb aquest pensament se'n va anar a dormir una mica més assossegada. Aquella nit però tingué malsons, somià que anava a buscar el cotxe i l'havia perdut, que anava cap a casa i tampoc hi era i que finalment ella mateixa estava perduda en un lloc que no

coneixia i no podia tornar a casa. Es despertà cridant. Al matí el primer que va fer va ser buscar a totes les bosses que tenia a veure si trobava la calculadora, però no hi era.

El seu marit va intentà tranquil·litzar-la fent-li veure que no n'hi havia per a tant, li digué que feia mesos que no havia perdut res, i que no s'havia d'amoïnar per una calculadora.

Va passar uns dies tranquil·la fins que va trobar a faltar una altra cosa, el seu bolígraf preferit. Sempre el duia a sobre i el tenia des de feia molt temps. Estava segura que havia d'estar a dins, feia mitja hora que l'havia fet servir i recordava perfectament com l'havia guardat.

—És aquesta bossa! —li va dir mig cridant al seu marit—: Ara n'estic segura, aquesta bossa se m'empassa les coses. Jo no perdo res, és la bossa, que s'ho endú!

El seu marit esgarriat se la va mirar i va intentar raonar amb ella.

—Ho deus dir en broma, no?, com vols que una bossa s'empassi res?

—Doncs aquesta sí! No sé per què ni com, però estic segura que la bossa és la culpable!

—Estàs una mica trasbalsada, jo ho entenc, però el que estàs dient és una ximpleria molt gran!

—Tot el que tu vulguis, però és així! Quan he perdut coses jo? Quan les he dut en aquesta bossa. A l'estiu no vaig perdre res, perquè en duia una altra.

—Tot és fruit de la casualitat, dona, és impossible que una bossa s'empassi res. L'únic que pot passar és que tingui un forat.

—No el té el forat, que ja ho he mirat! És la bossa, t'ho dic i t'ho torno a repetir! Està maleïda, o què sé jo, però és ella!

—Que no veus que el que dius no té ni cap ni peus?

—Ja ho sé, és esbojarrat però no hi cap més explicació, i si no t'ho demostraré!

Dit això va agafar un petit gerro que tenia sobre un moble i el va posar a dins.

—Ara —digué— deixarem la bossa en un lloc concret. Aquí sobre l'armari mateix, i d'aquí a uns dies mirarem si hi és, o no.

Al cap d'una setmana anaren a mirar el resultat del seu experiment. Ella estava ansiosa, tenia ganes de demostrar-li a ell la seva teoria, i alhora de quedar-se tranquil·la ella, demostrar-se que no s'estava tornant boja. Però si ella tenia raó, i aleshores una esgarripança li va travessar tota l'espinada, quin objecte paranormal era la seva bossa?

El seu marit va pujar damunt una cadira i la baixà, de seguida se n'adonà que encara hi havia el gerro a dins, pesava molt. De fet, no el va sorprendre, ja que estava convençut que la bossa no el faria desaparèixer. Tan sols havia fet la prova, perquè ella se n'adonés. Va pensar que ella necessitava ajuda, que no estava bé.

—Ho veus? —li digué—, encara hi és. És impossible que una bossa faci desaparèixer res. Trucaré al metge i aquesta tarda hi anem, d'acord? Segur que deu ser una mica d'estrès i amb unes píndoles t'ho solucionarà.

—No pot ser! Havia d'haver desaparegut, com totes les coses! Perquè estic segura que ella és la culpable que tot s'esfumi! Deu estar maleïda o què sé jo...! —contestà ella.

—Bé, ja n'hi ha prou! No tens prou evidències? Què més vols? Necessites anar al metge i ja està tot dit!

—Potser tens raó, dec estar malalta, de fet m'estic marejant...

—Necessites descansar, segur que t'anirà bé —li digué el seu marit mentre anava cap al telèfon a trucar al doctor.

Estirada al llit el seu cap li bullia, tot li donava voltes. Intentava recordar tots els objectes que havia perdut i buscava una explicació lògica per a cadascun d'ells.

—Segur que hi era l'explicació lògica!

I ella, estava estressada, és clar. Havia portat una temporada amb molta feina, i tot plegat se li havia acumulat. Però mira que pensar que la bossa se li havia empassat les coses?... De fet, ara ho veia una bestiesa molt gran. Com havia sigut capaç de pensar-ho? El millor seria anar al metge altra vegada, ell l'ajudaria. D'aquí un temps ja tot estaria solucionat. No seria res greu, unes píndoles i estaria curada..., i amb aquests pensaments s'adormí.

A la tarda anaren a la consulta del doctor que l'havia visitat l'altra vegada. Li va fer una revisió més completa i li programà unes quantes proves per descartar possibles malalties. Quan sortiren de la visita estaven una mica més tranquils. El metge els havia dit que no li semblava que fos res greu. De fet, però, no podia assegurar res fins no tenir tots els resultats de les proves.

—El millor —els hi digué— és que s'agafi unes petites vacances, i si pot anar a un balneari, millor.

I així ho feren. Quan tornaren ella estava com a nova. Li semblava tot una ximpleria. A més les proves havien sortit bé, no tenia res dolent. Tot plegat havia sigut fruit d'un cansament i tensió acumulats.

Va tornar a treballar i a dur una vida normal, s'havia comprat una bossa nova. Cada vegada que l'obria per buscar alguna cosa ho feia encara amb una mica de recel,

però al cap dels dies, veient que no passava res ja se'n va anar oblidant per complet.

Una tarda decidí fer neteja de l'armari, entremig de la roba li aparegué la vella bossa. El cor li batejà a mil. Què hi feia allà?, es pensava que l'havia llançat. A poc a poc s'anà tranquil·litzant.

—De fet, per què havia de patir?, ara ja estava curada. I se la va mirar d'una altra manera. Quina bestiesa creure que aquella bossa es pogués empassar res. De totes maneres la llançaré —va pensar—. Ara que estic bé, no vull que res em torni a torbar.

I la va posar damunt la pila de coses que havia decidit donar.

Quan acabà de fer la neteja i es disposava a recollir els objectes vells tingué la temptació de tornar a mirar dins la bossa per darrera vegada.

—Potser hi trobo algun dels objectes que vaig perdre —pensà, i la va obrir.

Mentre mirava a dins i remenava, una gran força que sortia de l'interior la va estirar cap al fons. Fou inútil la resistència, en uns segons fou engolida i va desaparèixer.

HOTEL PERIFANOS

Gerard Elies i Cabrerizo

(Aquesta narració ha estat pensada en format PowerPoint)

I love to love

La Laura es desperta empeltada a ell, com el nen arrapat a l'escorça de l'arbre que vol enfil·lar. Camí de petons pit amunt mentre ell dorm.

—T'estimo —xiuxiueja la Laura a cau d'orella mentre li besa la galta... I emmotllant-se al seu cos, sense convidar-lo expressament, desperta el dia fent l'amor.

Passejos pel bosc de pinedes. Brancades inclinades sobre els troncs com la Laura sobre ell. Ombres fresques i agradables en el bo de l'estiu.

—M'agrada l'obstinació de qualsevol arbust en créixer on no li toca... —Recolza el seu cap sobre el pit d'ell.

—La natura és irracional.

—T'estimo.

Petons per camins de pinassa. Bosc de llops i caputxetes. Olor de resina.

Joia. Felicitat plena. Amor de lluna de mel que ho omple tot.

Fons blau darrere el verd viu dels pins. Amagada per la pineda, la caleta és deserta. Sorra blanca i càlida. Brisa serena, remorejar d'ones que fan callar les cigales que pregonen la calor. Fan cap a un rocam, on la mar acota els pins, besant-los les arrels. Aura suau, tranquil vaivé de la mar que refresca el xafogós estiu. La Laura s'escola d'ell i posa els peus a la platja. Balla feliç. Ell baixa sobre la sorra i s'avara a ella. Mútuament i delicada es treuen vestits i camises. Cossos nus, jaç de petons i carícies tendres sota el sol.

—M'agrada l'olor de la teva pell, olor masculina, forta... M'agraden les teves mans segures, els teus dits forts i calmosos, que saben acariciar. M'agraden els teus ulls alegres, rabeig de pau. M'agraden els teus llavis carnosos i calents, la teva boca de petons humits... —Vessa petons d' enamorada que apaivaguen la remor del suau oreig. La Laura, magrana oberta, estima en llit de sorra.

Can't take my eyes off you

La Laura frueix. Els dies transcorren enamorats i fugissers a la ribera mediterrània.

Tarda de para-sol, hamaca i llibre.

Un grup de joves juga a la piscina amb una pilota. Cadells en ensinistrament per a l'edat adulta. Capbussades. Anar i venir de braços, cames, pits i culs. Empentes esvalotades. Competència masculina davant noies d'hormones despertes. Insinuacions que provoquen les embranzides dels mascles. Crits i rialles a l'aigua excitada.

—Què mires, estimat?

—No res. Aquell grup de nois i noies... Em sembla reconèixer una amiga de fa temps...

—T'estimo —agafant-li una mà, segueix llegint el seu llibre.

Ell té els ulls més posats en la generositat que la natura mostra en les noies que juguen a la piscina, que no pas en el llibre que té entre mans.

—Tenia una bellesa... diferent, serena. Era..., atractiva. Tenia aquell “no sé què”.

—Em faràs engelosir.

—Crec que es deia Corinne... Sí, Corinne. Va ser una època molt feliç...

—I ara? Ets feliç?

—Sí, Laura. Més que mai... —Li besa la mà.

—Sóc feliç. La meva vida és plena amb tu. No puc estar més enamorada... —l'acarona—: Ets l'home de la meva vida... L'amor que sento per tu és immens. T'estimo molt —vessa petons d'enamorada.

El grup de joves segueix jugant en efervescent excitació. Rialles exagerades. Llancen una pilota que va a parar al costat de les seves hamaques.

—Quina d'elles és?

—La noia que ha llançat la pilota. Passa-me-la que la hi torno.

—Ja els la torno jo —la Laura torna la pilota a l'aigua.

Never can't say goodbye

Sopar en nit estelada amb lluna amagada. Llum d'espelmes. Se sent la música que arriba de la terrassa. L'aigua brolla d'una de les fonts del jardí com la conversa de la Laura. Ell només escolta.

—No parles gaire. Fa dos dies que et noto una mica distant.

—Laura, t'haig de dir una cosa i no sé com...

—Que passa alguna cosa? —Se sobresalta.

—Sí...

—Què em vols dir? Saps que t'estimo...

—Jo també t'estimo, Laura. T'estimo més que mai... Va passar fa dues nits, quan et vas retirar d'hora... Vaig estar amb la..., noia de la piscina, la Corinne... —La Laura sent, tot de sobte, un esvoranc al cor—: Vaig passar la nit amb ella.

—És una broma? Perquè si ho és no em fa cap gràcia!

—No, Laura. No és cap broma. N'estic empegueït... Era prenent una copa, al bar...

—No! —aixecant-se—. No vull saber res! No m'importa aquesta Corinne, ni què va passar!

—No t'importa? —la fa seure.

—Per què m'ho vols explicar? —enutjada.

—T'ho haig de dir.

—Vols que sàpiga que n'estimes una altra? Per què?

—T'estimo més que mai. Ara sé que el que sento per tu és de veritat. Sé que tu ho signifiqués tot. Ho ets tot per a mi... —Li fa un petó a la galta—: Digues alguna cosa!

—Què vols que digui? Que ets un poca-vergonya?... Que encara t'estimo? Com es pot estimar una persona que en desitja una altra?

—No! No estimo ningú més que tu.

—Però, en desitges una altra?

—No! Laura, t'estic dient que t'estimo més que mai. Que t'estimo sincerament i amb bogeria! He fet malament. M'he equivocat i ho reconec. Et demano que em perdonis i t'ho explico perquè sento que ho he de fer. Em seria més fàcil amagar-t'ho i no dir-te res.

—I per què m'ho expliques, si t'he demanat que no ho fessis?

—Perquè vull que ho sàpigues.

—Tens sentiment de culpa?

—No..., i sí. Sí i no. Ho faig perquè t'haig de dir que t'estimo més que mai. I no et vull enganyar...

—La nit que vas estar amb ella, m'estimaves? —s'aixeca i vol marxar.

—Sí.

—I si m'estimaves, per què ho vas fer?

—No ho sé...

—Ni m'estimaves, ni m'estimes! Com es pot fer això a una persona que s'estima?

The Locomotion

Són a la terrassa del bar prenent una copa. S'han esvaït les pinedes. Ja no hi ha passejos de mitja tarda, ni vespres de carícies. S'ha esmicolat l'encís de la Laura. Ella es mostra distant i freda, seriosa i apàtica. Lluna de mel, lluna de fel.

—Vols veure com no significa res per a mi?

—No t'ho perdonaré mai! No tinc cap interès en conèixer-la... No vull saber-ne res d'ella ni de tu.

Es mostra molt enutjada i vol marxar. Ell l'atura i no deixa que s'aixequi de la cadira.

—És al darrere teu, dues taules més enllà... La culpa és meva, no d'ella.

—Tu ho has dit! La culpa és teva... Ets un immadur.

—Tens tot el dret d'estar enfadada.

—Només faltaria!... Això no m'ho pots fer a mi!

—Ho comprenc. T'haig de donar temps... —Silenci.

—Estic perplexa! Desconeixia el teu cinisme, la teva sornagueria...! Així és com ets, realment: una bragueta fluixa? Quin sentit té, tot això?... Per què?... No t'ho perdonaré mai!... Això no pot estar passant de debò...!

La Laura es mostra molt enfadada. Està ferida, sentiment barreja d'enuig i menyspreu.

—Vull que me la presentis —aixecant-se de la taula.

—Si fa un moment no ho volies!

—He canviat d'opinió.

—Per què?

—Digues-li curiositat. La vull conèixer.

Ell s'aixeca, també. Tots dos s'acosten a la taula on és la Corinne, sola.

—Bona nit, Corinne. Laura, et vull presentar la...

—Hola, Corinne. L'Albert m'ha parlat molt bé de tu —la Corinne s'aixeca. Es fan dos petons afectuosament.

—El mateix m'ha dit de tu. Mai l'havia vist tan enamorat...

—M'ho demostra cada dia...

—Si us plau, seieu...

La Laura es mostra amable i simpàtica. La conversa esdevé fluida i alegre.

Han passat dos dies els tres junts.

Al migdia lloquen una embarcació i vorejant la costa arriben a una caleta on fondegen. L'estiu és especialment calorós i sec. El sol imposa la seva força. Sense roba, refresquen el dia amb un bany. Cossos en delit de natura plena.

Dinen en un xiringuito de fusta, a mitja ombra de les pinedes.

Després de dinar, jeuen tots tres a l'ombra dels pins. Serè ric-ric de cigales.

Les rialles d'elles el desperten. Dins l'aigua, juguen com dues nenes. Esquitxades de complicitat i capbussons. Ell les mira amb ulls d'infidelitat perdonada.

Sopar a la terrassa de l'hotel. La conversa és animada i es noten les ampolles de vi consumides. Parlen i fan broma, tots tres. La Laura es mostra desconeguda i provocadora a ulls d'ell. Les dues noies s'intercanvien carícies, mentre riuen i segueixen bevent. Ell reprèn la seva actitud provocadora davant l'auditori. La Laura el grapeja. Riuen totes dues. El besen i el busquen per sota les tovalles. Ell es mostra incòmode. No les pot aturar. La Laura, entre rialles, es mostra especialment descarada. Les mans cap al seu entrecuix.

—Què fas, Laura? —reclimina la seva actitud—. Què et passa?! Estàs borratxa o què?!

No pot desempallegar-se d'ella. Mira perplex la Corinne que li torna la mirada carregada de malícia voluptuosa i complaença pel comportament de la Laura.

—Ets morbosa i perversa...

La Corinne el contesta fent-li petons i mossegant-li l'orella. Ell petoneja a un cantó i altre de la taula, complagut. Nit alcohòlica. La Laura s'aixeca, balla i beu. Cau. Ell l'arreplega.

—No t'estimo..., dolent —vessa petons d'alcohol.

La nit ha acabat per la Laura.

You set my heart on fire

Nit clandestina. Al bar sona *You set my heart on fire*. Foguera a la platja. Onades de desig a la sorra. La Corinne balla sensualment, serp eròtica arrapada al ritme de les flames de la foguera, dibuixant esses amb el seu cos. Vestit de gasa curt que deixa poc marge a la imaginació. Ell s'hi acosta amb una ampolla i dues copes. La Corinne alça els ulls. Mirada insinuant, seductora, profunda. Ell seu a

redós del foc, contemplant la dansa pausada i provocativa, sensual, només per a ell.

—Què hi fas aquí, sola?

—Esperar-te.

—I com sabies que vindria?

—Ets aquí, no? —Ball sensual de malucs davant la cara.

—Que sigui aquí no vol dir res —li ofereix una copa càlida de *champagne* glaçat.

—Mentider versemblant... Els seductors feu un art de la mentida. —La Corinne el fa aixecar—... Ets conscient de l'efecte que provoques en les dones?

— ...Corinne, tinc parella...

—Jo també...

La conversa i el ball esdevenen més escalfats que el foc.

—M'atreu la foscor de la mar a la nit... —Cara a la mar, a poc a poc i sense deixar de ballar, es treu el vestit, gaudint de cada moviment. Nua, marxa caminant cap a les ones receptives, de repetitiva melodia. Reflexos de lluna sobre l'aigua. Es capbussa en la foscor. Ell seu i l'observa.

Surt de l'aigua. Pell xopa de desig. Camina nua cap a ell, serena, lentament, predadora. Ell la sotja de fit a fit. Ulls que acaronen la seva pell mullada, morena. Lluna plena als seus pits ufanosos. La Corinne arriba on és ell, s'agenolla i el besa. Rodola. Vestit de sorra que cobreix la seva pell mullada. Ell s'abalança en furor sobre ella i rodolen tots dos per la sorra. Van a parar a la vora de la mar. La Corinne es cargola a ell. Passió desbocada. Rialles de nit d'estiu. Vora la mar, on les ones deixen de ser, follen. Genet desbridat en oratge luxuriós. A quatre grapes, la Corinne udola a la lluna.

Why?

Es desperta tard. La Laura no és al llit. La crida. Silenci. Baixa. Fa un tomb pel bar, per la piscina. No la troba. Puja a l'habitació de la Corinne. La cambra és oberta i buida. El servei de neteja hi treballa.

—La senyoreta de l'habitació...?

—No hi ha ningú en aquesta habitació, senyor.

Baixa a la recepció.

—Ha vist a la senyoreta que era amb mi a l'habitació?

—Ha marxat, senyor, de bon matí...

—Què vol dir 'ha marxat'? On?

—...Que ha marxat de l'hotel, senyor.

—De l'hotel?

—Sí, senyor. Portava el seu equipatge.

—Però...! Li ha dit alguna cosa?

—No, senyor. Només han demanat un taxi.

—Han demanat? Qui?

—Sí, senyor. Les dues senyoretetes amigues seves, senyor.

—¿?... Han deixat cap missatge?

—Em... sí, senyor. Han deixat un sobre per a vostè.

—Li fa a mans el sobre. Nota escarida:

I love to love, but my baby loves to dance.

Desitja'ns sort

SUOR LÍQUIDA

Maria Rosa Martí Mas

Era una xafogosa nit d'estiu, poc intensa, com de costum, i Pepet la suportava com podia davant l'ordinador i amb el ventilador a tota pastilla. El fill de l'Avel·lina era el típic informàtic mig calbet, tímid i amant de l'onanisme que et pots trobar cada dia en qualsevol xat. Passada la trentena, les seves relacions sentimentals havien estat més aviat escasses. Les frustracions, en canvi, havien dominat la seva vida. La primera fou Carmeta, la veïna del tercer de la que havia estat profundament enamorat durant més d'una dècada. Tot i el seu amor total per aquella noieta pigada i esprimatxada a qui fitava des de la finestra, poques vegades li havia dirigit més de dues paraules. El cop que li havia parlat més obertament només havia deixat anar un tímid "si, avui fa molta calor", en una típica conversa amable d'ascensor. Ara Carmeta, la Dolceta, com li deien a casa, devia ser una jove casada i amb obligacions. Almenys això és el que es temia Pepet, que com cada nit matava l'estona al xat "amics", a la recerca d'una noia que arribés a ser alguna cosa més que una amiga.

El seu *nick* de guerra era el suggestiu Peludet33. El renom li havia provocat més d'un problema de confusió de l'interès sexual, però Pepet el mantenia, perquè era com el coneixien a casa i al barri. En el fons, el jove (ja no tan jove) mantenia l'esperança que el reconegués la Carmeta i així començar una nova vida junts. Si mai la trobava, ja tenia pensat què faria per estovar-la i fer-la seva explicant-li els seus sentiments. De primer li confessaria el mal tràngol que va passar quan ella, amb 18 anys, se'n va anar a estudiar a Barcelona i li va perdre la pista per sempre. De segon, li assenyalaria l'estimació majúscula que li havia tingut. I per rematar, li demanaria per sortir i li explicaria que la flama de l'amor podia renéixer en qualsevol moment.

Però per si el "moment Carmeta" no arribava, Pepet havia establert un pla B, una opció alternativa on referia la seva vida amb l'ajuda del seu millor amic: l'ordinador. Així que superats aquests pensaments entre futuribles i melangiosos, l'informàtic es disposà a començar la recerca de cada nit. Repassà la llista d'usuaris del xat de dalt a baix. Hi havia una Llunaplena21, una Pepa120 i una Amigagatuna. Eren velles conegudes del *ciberespai*, cap novetat. Amb la que havia fet més relació era amb Pepa. Després d'unes quantes indagacions, Pepet descobrí la raó del número que acompanyava el *nick*. Per desgràcia no era la talla de sostenidor, com pensava el noi, sinó el pes exacte de la noia. Des de llavors, Pepet va entendre les fluctuacions del número 120, augmentant o disminuint, sobretot en èpoques nadalenques i prèvies als períodes estivals.

S'eixugà el front. La calda era inaguantable i a Pepet ni el ventilador li feia servei. Moll de suor, decidí passar per la dutxa, per fer una mica suportable aquella nit de

mitjans d'agost. Cinc minuts després, Pepet tenia una finestra oberta que feia pampallugues. Era un privat del xat, concretament d'una noia. La valenta deia tenir 32 anys i semblava interessada en l'informàtic. El seu pseudònim era Mamen_tgn i la seva làbia era ràpida i desperta. La noia semblava tan perfecta que ni feia faltes. Absort en la nova amistat, Pepet ni tan sols havia parat a pensar en la possibilitat que Mamen fos Carmeta. Certament, hi havia indicis que havia passat per alt, com el nom, l'edat i la procedència. Tan absort estava en el teclieg constant, que feia mitja hora que ni la calor el preocupava. Se'ls feren la una, i les dues i les tres de la nit. Tots dos estaven enganxats, desitjosos de conèixer més l'un de l'altre. Pepet seguia sense connectar Carmeta amb Mamen, i Mamen semblava hipnotitzada per les paraules àgils de Pepet. I així van arribar al comiat. El rellotge digital de canell del jove tarragoní marcava les 3 i 21 minuts quan es van dir adéu. Abans, però, van quedar de veure's l'endemà a les sis de la tarda en un bar proper, perquè pel que sembla, vivien al mateix barri de Tarragona. Pepet començava a tenir pensaments eròtics i festius amb Mamen quan un flaix engegà la seva ment. La revelació li féu emetre un xiscler contingut, més que res per no despertar l'amorosa Avel·lina. El noi se'n feia creus de no haver descobert Carmeta en la seva companya de pantalla, plana i líquida, com les suors que li amaraven cara, peus, cul i entrecuix. Era ella, n'estava segur. Per fi l'havia trobada. Gràcies a la seva perseverança.

L'endemà s'aixecà amb una son de mil dimonis i un mal de panxa d'adolescent enamorat. Eren els nervis i l'ou ferrat molt aferrat que s'havia menjat anit. Es despertà tard, car feia vacances i no havia d'anar a treballar. Es va dutxar,

s'empolistrà i sortí a fer un tomb. Quedaven sis hores per a la cita. Caminà i caminà, rambla amunt, rambla avall. Tant es va moure que un altre cop a casa s'hagué de tornar a dutxar, perquè tenia la camisa tota suada. Quedaven quatre hores per veure Carmeta. Dinà amb sa mare, com cada dia, i tornà a fer un passeig. Dues hores, una hora, trenta minuts. Ja no podia més i es dirigí cap al cafè de la trobada. Restaven 24 minuts exactes, i això que havia intentat caminar el més a poc a poc possible. I a sobre, el cambrer arribà de seguida i li portà la canya en un minut. En faltaven 22, i el got ja era buit. Així que prengué una altra cervesa. Se la va fotre d'un cop, enèrgic i inapel·lable. Fins a cinc canyes i un cafè tingué temps de prendre abans que arribés ella. Eren les sis i cinc minuts, feia una mica tard. Però era ella, Mamen-Carmeta. La reconegué a l'instant i la féu seure. Ella, en canvi, només va veure el company de xat, perquè la seva ment feia anys que havia oblidat els detalls de l'adolescència.

Encara que els més puritans no s'ho vulguin creure, la conversa va anar molt bé. L'alcohol que havia pres, unit al nerviosisme de la cafeïna, havien convertit Pepet en un jove loquaç, interessant i fins i tot un punt atrevit. Sense adonar-se'n, l'informàtic tarragoní ja acariciava l'espatlla de Mamen, la qual, en lloc de sentir-se incòmoda, s'ho prenia bé i tornava la jugada amb petits cops a la cuixa de Pepet. L'ambient s'havia escalfat, i els petons no van tardar a arribar. Aquests van anar seguits d'alguns tocaments més o menys casts, que al cap d'uns minuts, van donar pas a un calent espectacle. Per això, i després d'algunes mirades furtives del cambrer i els pocs parroquians, Mamen digué les paraules màgiques: "Anem al meu pis?" Pepet no badà

boca, només deixà anar un cop de cap afirmatiu, mentre grapejava la noia amb tota confiança i s'aixecava agafant-li la mà d'una revolada.

El camí fou com un esprint d'enamorats, que aprofitaven qualsevol cantonada per fer dir-se alguna bajaranada o morrejar-se amb cuita. Mamen era la més prudent i procurava mantenir certa discreció, a la qual va posar punt i final quan van arribar al seu pis. Aquest era un *loft* de la Part Alta, reformat amb estil, però massa modernament decorat per als gustos de Pepet. Era igual, ara l'únic important era l'amor que per fi havia vençut, al temps i a les circumstàncies. Així que es deixaren caure al llit i començà la festa. Pepet l'estimà de totes les maneres que coneixia i fins i tot provà postures i carícies que havia llegit per Internet. La noia tampoc li anava al darrere, i així el va lligar al capçal del llit i li explicà desitjos que Pepet, amb les mans subjectes, féu tot el possible per complir. En aquella presó es van mantenir hores, estimant-se sense descans. Mamen-Carmeta semblava no tenir-ne mai prou, i Pepet, que portava anys en dic sec, aprofitava. Continuaven nus al llit, amant-se, quan Pepet deixà anar un crit de plaer roent: "Carmeta!" Aquest nom despertà la jove del seu deliri carnal i li canvià la cara de satisfacció per una ganyota.

—Què m'has dit? —cridà ella.

—Tigressa —deixà anar Pepet, fent-se el suec.

—No, després, què m'acabes de dir —repliquà enfadada.

—Ah, Carmeta —balbucejà.

—I com ho saps que em deien així de petita? Jo no t'ho he explicat pas, això al xat.

—És que et conec de quan vivies al barri —confessà ell.

—Com?, de què? —volgué saber.

—Del barri, de quan érem veïns. Jo sóc Pepet el Peludet, el del cinquè pis. No te'n recordes de mi?

—Peludet??? —cridà astorada.

—Però jo t'estimo, sempre ho he fet —va començar Pepet—. I ara podem estar junts. Deixa'm fer-te la dona més feliç, com tu m'has fet a mi.

Les llàgrimes corrien per les galtes de Pepet. Però Mamen no l'escoltava. Estava en estat de xoc, però encara li sortiren cinc paraules:

—Fora, si us plau, fora.

—Espera't. Deixa'm explicar-t'ho —suplicà ell. Però Mamen era impassible.

—Fora! Fora! Fora! —li cridà.

—D'acord. —fou l'únic que va poder dir un home amb el cor trencat i la cigala buidada.

Es volia morir. Mamen-Carmeta, la Dolceta, no s'ho acabava de creure. Era estiu, el seu marit era fora, i se sentia sola. Per això havia entrat al xat, a buscar algú, un anònim amb qui passar l'estona i curar la soledat i la picor d'entre les cames. Ho feia de tant en tant, però últimament, des que el Marcel viatjava tant, encara queia més en la temptació. Buscava víctimes fàcils, homes que portaven molt de temps sols, com Pepet. Primer els mostrava la seva faceta dolça, embriagant-los amb les paraules. Volia aventura, i no relacions sòrdides, per això s'estava molt de triar la persona. Després venia el contacte cara a cara, i si l'home li agradava deixava anar la fera que portava dins. Al cap d'uns dies, passades les ànsies, s'inventava alguna cosa o deixava que la passió s'acabés, i tornava a la seva existència. Molts cops no li calia fer res per desfer-se dels amants, ells

mateixos fugien per por d'alguna mena de compromís o perquè la trobaven massa atrevida. Llavors, quan la passió ja era fum, la realitat la feia tornar a la seva vida de casada sense fills, que busca la criatura desesperadament, però que no acaba de quedar-se embarassada. Era el seu destí, i no el podia canviar.

Així que, encara exhausta, es vestí, s'apropà al despatx, encengué l'ordinador i entrà al xat. A partir d'ara es canviava el *nick* a Casada³². Ja no volia més sorpreses.

JO, TAMBÉ: T'ESTIMO

Montserrat Gil i Casals

El rellotge marca les nou del vespre, les nou en punt. L'Assumpta i en Mingo s'asseuen a sopar. Normalment sopen més aviat però avui, en una data tan assenyalada, cal ajornar un xic l'hora...

Caram, quin munt d'entrants que té aquesta carta!

Què et sembla, millor una amanida, no? Al vespre no podem menjar gaire fort! Ara en fan de tantes maneres... Hi acaben posant de tot, que si verduretes, que si pasta o fruita, que si formatges..., o bé fruits secs o unes bones gambes... Tot s'hi val! I de fet tenen raó! Les amanides donen per a molt i més en aquest temps. I és que, a l'estiu, es posen d'allò més bé.

Deixa'm triar a mi que ja et conec el gust... Què et sembla si agafem una amanida d'aquestes amb un barrejat de verd amb uns xampinyons, unes nous i una mica de formatge de cabra, que hi donarà un gustet...?

L'Assumpta ja ha triat el primer plat. Està asseguda amb en Mingo, el seu marit. Tots dos van ben mudats, i és que el dia ho requereix. Ella ha anat a la perruqueria, no suporta

portar el cap desendreçat. Porta un vestit verdós amb un coll ample que té dibuixat un ramet de flors silvestres; li va regalar en Mingo fa uns anys i quasi no se l'ha posat, no perquè no li agradi sinó perquè amb prou feines n'ha tingut ocasió. Ell està acabat d'afaitar, porta un vestit gris conjuntat amb una camisa blanca i una corbata en tons blaus i grisos. Per a ells és un dia molt especial; celebren les seves noces d'or.

Han començat a degustar l'amanida de formatge de cabra. El contrast de fred i calent se'ls posa molt bé, resulta deliciós.

Uf, com atipa! Hem fet bé de demanar peix de segon. La carn trobo que m'omple més i a aquesta hora del vespre l'estómac massa ple no em deixaria dormir.

T'hi fitxes, amb les bombolletes de les copes de cava? N'hi ha moltes! Sembla que tinguin una potència especial que les fa enlairar-se fort amunt... No sé, però, m'han recordat uns focs d'artifici. Recordes el nostre primer petó? Érem dos marrecs enamorats que estaven enlluernats per la força dels petards. Aquella festa major no la podré oblidar mai! Feia bonança, tothom estava amb el cap torçat, la mirada fixada en un cel totalment serè i contemplant l'esclat dels focs d'artifici. Nosaltres també despeníem espurnes de foc, la foguera del nostre amor cremava amb tot el seu impuls. Em vas agafar la mà i tot el cos em tremolava. Llavors deixàrem d'aguaitar l'esclat dels petards per observar la resplendor de les nostres mirades. Ens vàrem fer un petó suau. Un petó que va ser l'inici de la nostra relació.

L'Assumpta segueix mirant les copes de cava; les seves bombolletes, de mica en mica, van perdent força. Fa

cinquanta anys que són casats, molt temps de convivència, una fita que aconsegueix poca gent. N'han passades moltes... Qui no en passa! Però han tirat endavant amb nervi i sense perdre la il·lusió. Els entrebancs que els ha presentat la vida els han afrontat junts, sempre junts. Com en tota relació, han tingut més d'un estira-i-arronsa, però sempre han sigut petiteses. Són una parella que han viscut l'un per l'altre. La màgia de la seva bona avinença no té una recepta escrita. Algunes males llengües diuen que hi contribueix el fet que no tenen fills, qui ho sap...?

Les cartes dels restaurants cada vegada són més aconseguïdes. Hi ha tants assortits de plats..., i amb una pinta de ser boníssims...! Que si un magret d'ànec farcit de *foie* o un entrecot de vedella amb oli de romaní o costelles de xai amb tòfona... I en l'apartat de peix també tenen molt a dir: que si rotllets de llenguado i gambes amb salsa marinera i cloïsses, que si bacallà amb salsa de rocafort o... Uf! Santa abundància! Sort que hem tingut seny i hem triat uns medallons de rap amb salsa de moixernons, que serà més lleugeret.

Continuen menjant a poc a poc, assaborint el gust del rap, mastegant lentament, sense pressa. Fa temps que van deixar de tenir pressa. Quan treballaven semblava que les hores no tenien espera, les feines s'empaitaven una darrere l'altra... Massa neguit! Ara aguaiten passar el dia amb tot el seu detall.

De fons se sent una música suau, relaxant, que acompanya i aporta sensació de benestar.

Aquesta salsa té un gustet...! A tu també t'agrada, ja veig com te la menges... No sé com la deuen fer... Ho haurem de demanar.

L'Assumpta no espera cap regal i en Mingo, segurament, tampoc, però ella fa dies que té el cap ben enfeinat cercant una idea per a un obsequi adequat. Tota la setmana ha estat rondant per les botiguetes del barri, les ha mercadejat totes; buscava un detall especial, res de l'altre món, però... Sí! Un bon regal! Cinquanta anys és un gran aniversari! Finalment, aquest matí ha aconseguit trobar-ne un, en una joieria petita del carrer del Mig.

Què et sembla si no demanem postres? A mi no m'hi cap ni una agulla. Si menjo més em saltarà algun botó del vestit. Jo prendré una aigua feta; em sembla que faré un *poleo menta*. Vols una til·la?

T'has fitxat en aquest cambrer? És molt educat, no es posa en res, sense deixar de ser molt atent. M'agrada aquest vestit que porta, se li posa molt bé i senyoreja...

La vetllada està sent agradable. Hi ha dues petites espelmes que onegen damunt la taula i desprenen una olor d'alguna herba aromàtica, que ofereix una sensació de placidesa.

L'Assumpta ja no pot esperar més. Aquest és un bon moment per donar-li el seu regal. No trigarà gaire a arribar l'assistent social que l'ajudarà a posar en Mingo al llit. Ella sola no se'n surt. Deixa el regal damunt la taula. Té tanta il·lusió que l'ajuda a desembolicar-lo. És una capsa musical molt bonica; té un repussat de plata per fora i per dins està folrada d'un vellut vermell. L'obre, i comença a sonar un vals. S'emociona.

La recordes, aquesta música? El nostre vals! Sembla increïble que aquesta capseta guardi un record com aquest...!

L'Assumpta hauria volgut anar a un bon restaurant; sempre els havia agradat celebrar diades especials en un

bon menjador. Sortir a sopar era tota una festa: arreglar-se, canviar d'ambient, triar els diferents plats, assaborir gustos nous, deixar-se servir... Ara, davant la malaltia del seu home, ha preferit muntar la celebració a casa i somiar que escollia els plats d'una carta fictícia, que un cambrer eixerit els servia discretament, que...

En Mingo fa temps que no parla. La demència senil li va minvant la qualitat de vida. Va començar a oblidar coses; després, a fer moviments descoordinats; més tard, s'orinava a sobre, i llavors..., una progressiva i lenta davallada.

Però... Caram! Se li han negat els ulls. Sí, en Mingo té els ulls vidriosos! Per un moment, alguna cosa se li ha despertat dins seu. La música té aquestes coses i aquest vals li deu evocar molta estimació.

—Sabia que t'agradaria! No ploris, que me'n fas venir ganes. Ja saps que sóc una bleada que de seguida tinc les molles fluixes... Volia trobar el regal ideal. Ho és, oi? Jo, també: t'estimo!

EQUILIBRIS

Laia Pajuelo Sans

Sara

M'ha vestit tota de marró que és el color de la caca i no m'agrada. La mare li diu a la tieta que no tinc cap peça negra, perquè les nenes han de mudar-se colorides, de groc i de rosa, com els *petit suisse*. No fa bona cara. Els ulls se li mouen molt ràpid, com a una senyora que buscava algú a l'andana quan el tren encara no s'havia parat a l'estació; les pupil·les eren com planetes voladors.

El meu pare té 34 anys. Abans en devia tenir menys però jo sempre l'he conegut així. Des que vaig néixer és el meu pare, i un dia em va portar a veure els Reis Mags.

—Papa, d'on vénen els Reis?

—De l'Orient!

—I són xinesos?

El pare rient però una mica trist em va dir:

—Sara, el Nadal és una època màgica i vull que sempre ho sigui per tu. Recorda les meves paraules si algun dia estàs trista, d'acord?

Vaig fer que sí amb el cap mentre el pare m'estrenyia com jo a l'osset quan tinc por i no puc dormir.

Emma

Em consumeixo, ja no sé plorar més. Ajuda'm. No sé com dir-li-ho a la Sara. No vull fer el llit perquè el coixí té la forma de la teva nuca. Hi havia un cabell. Quan m'hi ajegui a la nit palparé el buit que m'has deixat i em convenceré que ets a l'estudi o bevent un got d'aigua mentre passes la mà de dalt a baix per les cortines i aquella pell de la mà dreta se t'enganxa amb algun fil sortit de la tela. Però no tornaré a sentir la teva escalfor. Has marxat i sento que caic. Recordes ficar-me el xumet al melic quan estava embarassada per si la Sara tenia pena? Ara és a mi a qui li manca l'aire. M'ofego.

Un plugim amarg m'emboira, com si em pintessis. La teva germana em demanarà algun dels quadres. Li donaré els del Nadal, una època trista que no vull recordar.

Juli

Emma, no facis un drama de la naturalesa. Mira que n'arribes a ser de catastròfica. Saps que és el pa de cada dia, la gran igualadora de classes socials. A la Sara li has de dir pel seu nom, té dret a conèixer la veritat. Però el tanatori no és un gran lloc. No oblidó la teva olor de net, bonica, no l'oblidó. El que passa és que de moment no et puc dir on sóc. No em puc posar en contacte amb tu, et trasbalsaria. T'he de donar un temps d'adaptació. Potser el pròxim Nadal...

Sara

La mama diu que el pare va néixer el mes de juliol i que per tant és càncer, per això ha marxat a veure la seva constel·lació al cel. Jo no sé si creure-m'ho, això. Prefereixo creure en els Reis Mags.

PARE, HEM DE PARLAR

Joan Adell Álvarez

Aquest matí, per fi, li ho he dit al pare. Ho he anat ajornant, perquè sabia que li donaria un disgust. A mig matí, revestint-me de valor, he sortit del meu despatx i he entrat en el seu. El pare, per posar de manifest la meva importància dins l'empresa, des del primer dia va voler que els nostres despatxos estiguessin de costat i comunicats per una porta interior. M'hi he apropat, amb el cor encongit, i he fet un parell de trucs.

—Passa, Lluís!

Assegut rere la seva taula atapeïda de papers, ha alçat el cap per rebre'm, com sempre ho fa, amb el seu somriure franc i acollidor. Sempre ha estat un home vital i alegre, sobretot quan es cabussa en la feina, però des que, ara fa sis mesos, vaig incorporar-me a l'equip directiu, tothom coincideix que sembla un home nou. “Li has tret deu anys de sobre”, em deia l'altre dia un vell col·laborador.

—Em va molt bé que hagi entrat, perquè volia comentar-te aquest dossier. Crec que pot ser una bona operació i m'agradaria conèixer la teva opinió.

—Pare, hem de parlar —li he dit seient davant seu.

Ha aturat, en sec, la recerca entre els papers de la seva taula i m'ha mirat de fit a fit, amb una barreja de curiositat i sorpresa en els seus ulls. En aquell moment, he pensat que la seva fina sensibilitat estava intuïnt quelcom de transcendent en el meu posat, però que ni de lluny podia presumir el que jo estava a punt de dir-li. Observant el rostre d'aquell home, em sentia sense forces per continuar.

—Digues-me fill. Et veig molt capficat.

—I ho estic, pare. No m'és gens fàcil, perquè sé que el que vaig a dir no t'agradarà. He estat hores preparant aquesta conversa, i no sé per on començar.

—Entre nosaltres, Lluís, mai no hi ha hagut entrebancs. Sempre ens hem parlat amb franquesa i sempre ens hem entès. Fins i tot quan hem discutit ho hem fet amigablement. A mi m'ho pots dir tot.

—Ho sé! I aquest tarannà teu, encara que sembli una contradicció, em dificulta més les coses.

Ens hem quedat tots dos uns segons en silenci. Ell ha dirigit els seus ulls cap a un lloc imprecís de l'estança i a mi m'ha semblat veure que la seva mirada, sempre tan neta, s'entelava vagament.

—Aquests dies no em puc treure del cap la teva imatge exultant d'alegria el dia que vaig acabar els estudis a Esade; la nostra conversa, més ben dit, el teu monòleg arrauxat, mentre tornàvem cap a casa, explicant-me tots els teus projectes que, deies tu, a partir d'aquell moment també serien els meus. Ho tenies tot previst, fins i tot el color de les cortines d'aquest despatx que, amb tanta il·lusió, vas arranjar al costat del teu. Cap escaleta per a la improvisació. Com has fet sempre.

—Ja ho entenc. Et sents afeixugat. Sóc massa intervencionista. Necessites més llibertat...

—No, pare, no és això.

M'he aixecat per acostar-me al dispensador d'aigua, he omplert dos vasos i he retornat cap a la taula. Durant els breus segons que ha durat aquesta maniobra ell ha restat callat. Quan he tornat a seure, m'ha semblat veure'l decididament espantat. Amb molta pena, he continuat dient-li:

—De ben petit, quan la gent em feia aquella pregunta estúpida “què seràs quan siguis gran?”, tu ja m'havies ensenyat la resposta, “empresari, com el pare”. I quan va arribar aquell moment decisiu de triar una carrera jo ja estava programat. Perquè tu, pare, des de ben menut, em vas programar. No, no t'ho retrec! En moltes coses tu i jo ens assemblem, i si els meus estudis no m'haguessin agradat, no els hauria fet. Avui estic molt content de la meva formació i sempre t'agrairé el teu interès i el teu ajut.

—Sempre m'ho agrairàs —m'ha interromput nerviós—, però ara mateix estàs intentant dir-me quelcom que, segons tu, no m'agradarà. Encara no sé on vols anar a parar, Lluís.

—Em temo que no ho puguis entendre. T'he dit que en moltes coses ens assemblem, però jo no em veig tota la vida assegut rere una taula com aquesta suportant el pes i les tensions de dirigir una empresa pròpia. Admiro la teva capacitat, la teva entrega, però són virtuts que ni les tinc ni les vull per a mi. M'agrada el món empresarial, però vull viure'l com a empleat, no com a propietari. Quan s'acabi la meva jornada laboral, vull anar-me'n a casa havent deixat al despatx tots els problemes de la feina fins l'endemà; vull

gaudir de la família sense límits; quan toqui, vull anar-me'n de vacances amb el cervell net i, no massa gran encara, vull jubilar-me per disposar del meu temps les vint-i-quatre hores del dia. En resum, pare, vull viure la vida sense que la feina se'm mengi, com t'ha passat a tu.

—M'estàs dient que te'n vols anar...

Ha sonat el telèfon. “No, ara no puc. No em passi cap trucada. Ni a mi ni al Lluís. Estem reunits”. Tots dos hem aprofitat la interrupció per fer un glop d'aigua. En aquell moment em sentia rarament relaxat, alleugerit d'un pes que m'aclaparava des de feia dies. He continuat:

—Pare, tinc una magnífica oferta de treball, un contracte difícilment millorable. Crec que és una oportunitat que no he de deixar passar.

—Qui són? —La pregunta ja no me l'ha fet el pare, sinó l'empresari agressiu que vol conèixer el seu adversari.

—Els mateixos japonesos que van intentar negociar la compra de l'empresa, fa un parell de mesos.

—Aquells *capullos!*

S'ha alçat sobtadament de la cadira i ha començat a fer grans passes d'una banda a l'altra del despatx sense dir res, amb les mans agafades a l'esquena. M'ha fet ben bé la impressió d'un general napoleònic meditant nerviós l'estratègia a seguir. S'ha aturat davant del gran finestral observant en silenci la impressionant panoràmica de la Diagonal, el seu únic horitzó durant vint-i-cinc anys. Jo també m'he aixecat i m'hi he apropat. Tots dos drets, palplantats de cara al carrer, ell ha anat dient, sense mirar-me, com si pensés en veu alta:

—Aquests darrers cinc anys, el gran incentiu —potser l'únic— per continuar lluitant al cap d'aquesta empresa,

has estat tu. Em feia il·lusió posar a les teves mans una cosa ben feta, segurament l'única cosa que he sabut fer bé. Ara, em sento com el col·legial que s'ha estudiat molt bé la lliçó, però s'acaba la classe sense que el mestre li ho preguntí. Em temo que també per a mi la classe s'ha acabat.

No he pogut resistir la temptació de passar-li el braç per l'espatlla. Ell, s'ha girat reviscolat, com havent recuperat tota la seva vitalitat, i m'ha etzibat:

—Escolta, aquests japonesos són més putes que bonics. Aquells dies que es van passejar per l'empresa i et van conèixer, van entendre que no es podien deixar escapar un talent com tu. “De passada —devien pensar— quan el fill treballi per nosaltres, ens serà més fàcil convèncer el pare.” Doncs mira, quan ja estiguis amb ells, els hi dius que el teu pare els ho posarà difícil, molt difícil!

En un sobtat silenci, ha tornat a mirar cap a la finestra, com si el seu pensament sobrevolés erràtic la gran avinguda. A la fi, amb la veu apagada, sense mirar-me, m'ha preguntat:

—Quan marxes, fill?

ÍNDIX

Sopa instantània	5
<i>Dora S. Farnós i Rovira</i>	
Solidaritat activa	11
<i>Ramon Herrero i Belda</i>	
Mama Gum™	21
<i>Jordi Boladeras Sancho</i>	
Jèssica superstar	29
<i>Júlia Costa Coderch</i>	
El primer cop	35
<i>Diana Roig Núñez</i>	
Lluny del sorral	41
<i>Marta Mora Francitorra</i>	
Des del balcó	47
<i>Imma Cisa Mercadé</i>	
El joc del vent	53
<i>Montserrat Gil i Casals</i>	

Desnaixement	59
<i>Josefa Bellver Guardiola</i>	
El malson	65
<i>Francisco Rojas Herrera</i>	
La bossa.....	69
<i>Clara Prat Roig</i>	
Hotel Perifanos.....	77
<i>Gerard Elies i Cabrerizo</i>	
Suor líquida.....	87
<i>Maria Rosa Martí Mas</i>	
Jo, també: t'estimo	95
<i>Montserrat Gil i Casals</i>	
Equilibris	101
<i>Laia Pajuelo Sans</i>	
Pare, hem de parlar.....	103
<i>Joan Adell Álvarez</i>	

